

PRED KULTURNIM PRAZNIKOM

Ni kultur, ki bi bile več ali manj vredne, vse so enako dragocene. Različne so, ker se prilagajajo danim razmeram v prostoru in času. Veliko kultur je izumrlo zaradi zunanjih sil. Nekatere se uničijo same. Bo med njimi tudi slovenska?

Človek je kulturno bitje, jezik pa eno osnovnih znamenj kulture. Jezik loči človeka od drugih živil bitij. Slovence od drugih narodov. Materni jezik je tisti, ki ga oče šepeta materi v uho, ko je spocet novi človek. Ni bolj ali manj bogatih jezikov – vsakemu narodu je njegov jezik najbogatejši. V njem človek najbolje izrazi se tako skrita čustva in še tako modre misli.

Če človek zanemara svoj jezik, če se obnaša nekulturno, dela proti sebi. Če postavlja ekonomijo in druge oblike delovanja nad kulturo, sam sebe izničuje in izloča iz človeške skupnosti.

Hrano si tako kot človek iščejo tudi živali, nekatere so večje v gradbeni stroki (bobri, čebele, ptiči...), druge v vojaških veččinah (mravlje...). Živali so sposobne tudi čustvovati, ljubiti in vzgajati. Ne gre jim pa od rok abstraktno mišljenje, ne vedo za filozofijo, umetnost, duhovnost, znanost. Tu je doma samo človek. Vsaj tako mislimo. A nova dognanja znanstvenikov brišejo razlike med človekom in živalmi, zato ima človek vse manj razlogov za svojo vzvišenost.

Umske sposobnosti in duhovne vrline dvigajo človeka nad žival. A le, če vseh

teh sposobnosti in vrlin ne usmeri v pridobivanje moči in lov na denar, kar lahko enačimo z bojem za obstanek pri živalih. Če bi človek poznal meje tako kot žival! Pa jih ne.

Nemiselnost je zatorej ločevati ljudi na kulturne in nekulturne. Človek je ČLOVEK le v toliko, kolikor je kulturn.

Nada Kozina

Razigrana burja - Minuli dnevi so bili v znamenju močne burje. Ponekod, denimo na piranski Punt, je pihala s hitrostjo nad 100 kilometrov na uro. Mrzel veter seveda zelo vpliva na občutek mraza, ki ga doživlja posameznik. Denimo pri temperaturi 0 stopinj Celzija in ob vetru, ki pihava 80 kilometrov na uro, je občutek mraza tak kot pri minus 10 stopinjah v normalnem vremenu. A burja ima tudi boljšo plat – očisti zrak. Ljudje globlje zadihamo, izboljša se naše počutje. (foto: až)

Ordina
Trattoria Cafe Bar

Tel. 05/ 674 20 72

Za Vas pripravljamo tudi dnevno sveža kosila!
Vljudno vabljeni.

RAČUNOVODSKI SERVIS

PORT d.o.o. Portorož

Računovodsko - finančne storitve

Liminjanska 96, Lucija

Tel. 05/6779-480

e-mail: port.kenda@siol.net

IZ VSEBINE

- Naš obraz: prof. dr. Lovrenc Lipej, morski biolog
- Predsednik na poti k univerzalnemu dobremu
- Kakšnega župana si želimo?
- Brezdomci so doma povsod in nikjer

Drage bralke in bralci,
ob kulturnem prazniku vam
želimo, da bi se razvijali
v kulturno in duhovno bogato
družbo.

Uredništvo Portorožana

Obala

nepremičnine

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

Obala 16, Krajevna skupnost Portorož

Tel.: 05/674 10 30

GSM: 041/35 22 00

www.obala-realestate.com

PROF. DR. LOVRENC LIPEJ, RAZISKOVALEC – MORSKI BIOLOG

V naši stalni rubriki tokrat predstavljamo prof. dr. Lovrenca Lipeja, znanega morskega biologa in raziskovalca z Morske biološke postaje v Piranu. Morje ga zaznamuje že od otroštva, ki ga je preživel v Izoli v stalnem stiku z neizmernimi bogastvi morja. Na pomolih je ob opazovanju ujetih morskih psov ali drugega ulova ribičev razvijal svoje veščine opazovanja in razlikovanja, ki so nujne pri delu biologa oziroma zoologa.

Prof. dr. Lovrenc Lipej, vrhunski morski biolog

Kot dijak in pozneje študent je svoje znanje na področju raziskovanja dopolnjeval tudi kot član **Društva mladih raziskovalcev** v Kopru in kasneje v **Ornitološkem društvu Ixobrychus** iz Kopra. S kolegi je ustanovil društveno revijo **Falco** in se tako izpopolnjeval tudi v

urednikovanju. Ta izkušnja mu je omogočila kasnejše zahtevnejše uredniške podvige, na primer pri postavitvi revije **Annales Series historia naturalis**. Po diplomi na oddelku za biologijo Univerze v Ljubljani leta 1988 se je kot mladi raziskovalec zaposlil na Morski biološki postaji Inštituta za biologijo v Piranu. Do danes pa je prestopil že marsikatero stopnico v akademski karieri. Habilitiran je kot izredni profesor za ekologijo na Primorski univerzi. V zadnjih letih se je izkazal kot nosilec oziroma izvajalec številnih domačih in mednarodnih projektov, prav tako pa je zelo uspešen kot predavatelj in mentor v dodiplomskem študiju na Politehniku v Novi Gorici in na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem ter v podiplomskem študiju mariborske in ljubljanske univerze. S kolegi iz koprskega društva je bil nagrajen za najboljšo znanstveno delo s področja ornitologije s priznanjem »Zlati legat« v letu 1998.

Med 335 avtorskimi in koavtorskimi zapisi v bibliografski bazi COBIB nedvomno izstopa njegovo znanstveno delo – knjiga **Sharks of the Adriatic sea**, izdana predlani v zbirki Knjižnica Annales Majora v Kopru. Zanimiva je tudi brošura »**Pestrost življenja piranske Punte: naravna dediščina**«, ki je po svoji zasnovi mlajša predhodnica v prejšnji številki Portorožana predstavljene knjige **Raziskovanje biodiverzitet v slovenskem morju**. Lovrenca Lipeja lahko najdemo tudi

kot sogovornika, ko teče beseda o kitih in delfinih v našem morju, ko se v kaki duplini in celo v opuščnem dimniku pojavi kakšna skrivnostna sova ali druga ujeda, lahko nam razkrije podrobnosti o najmanjšem toplokrvnem organizmu pri nas, denimo o etruščanski rovk, marsikaj pa zna povedati tudi o največjih morskih psih – orjakih ter o belih morskih volkovih. Vse to je v bistvu tematika, ki se v splošnem dotika tudi biodiverzite oziroma biološke vrstne pestrosti, ki ji danes posvečamo vse večjo pozornost.

Prof. dr. Lipej je na Morski biološki postaji zaposlen kot morski biolog, kjer raziskuje biološko raznovrstnost slovenskega morja in bdi nad razvojem mladih raziskovalcev. S svojo družino živi v Luciji. Je tudi velik ljubitelj športa. V večernih urah ga lahko srečamo v telovadnici ali na košarkarskem oziroma teniškem igrišču.

Vlado Bernetič

MIRTA

Mirta na vrhu klifa pred Piranom (foto: nk)

Mirta je samonikla sredozemska rastlina z drobnimi zimzelenimi listi, belimi cvetovi in temnomodrimi plodovi. Eterično olje iz listov in vejic, včasih tudi iz cvetov, je zdravilno in lepo diši. Iz plodov se pripravi sladki žele. V knjigi Attilia Stefanija iz leta 1882 La flora di Pirano je zabeležen grm mirte, ki je rasel na robu klifa pred Piranom. Tam še danes raste mirta. Drago, ki obdeluje njive v soseščini, pravi, da je prav ta grm star 240 let.

NA KRATKO

Sprejet letošnji proračun

Piranski občinski svetniki so na redni seji v četrtek, 26. januarja, sprejeli letošnji občinski proračun. Ta znaša nekaj manj kot 7 milijard tolarjev.

Tomislav Klokočovnik primorska osebnost leta

Poslušalci Radia Koper in bralci Primorskih novic so za osebnost Primorske v lanskem letu izbrali kardiokirurga Tomislava Klokočovnika, doma iz Lucije. Izbirali so med dvanajstimi osebnostmi meseca, priznani kirurg pa si je laskavi naziv prislužil, ker je lanskega maja med počitnicami nesebično priskočil na pomoč ekipama v izolski bolnišnici in tako rešil dve mladi življenji.

Kje urediti tržnice?

Razen Pirana vsem večjim krajem v naši občini primanjkujejo urejene tržnice. V nekaterih kmetijskih krogih predlagajo, da bi v Luciji tržnico uredili na zemljišču za poslovalnico Abanke, v Sečovljah, ki bo v prihodnjih letih doživelo hiter razvoj, pa pri pošti.

PRESEDNIK NA POTI K UNIVERZALNEMU DOBREMU

Je v politiki sploh kaj prostora za etiko, ali pa je to zgolj polje bojevanja različnih interesov in za prevlado te ali one družbene elite? Je v politiki sploh mogoče drugačno delovanje od preračunljivega, nenačelnega, pragmatičnega, pogosto ciničnega? Po razočaranju nad vsemi ideologijami, ki so v dvajsetem stoletju obljubljale človeštvu boljši jutri, po sesutju vseh »izmov«, se vojaško nasilje in grožnje z vojno žal niso zmanjšali, prav tako ni manj družbene nepravilnosti, včasih se zdi celo nasprotno.

Množični mediji nam domov, magari ko smo pri kosilu, prinašajo podobe lačnih, ki trkajo na našo zavest, da ob družbi obilja, katere del smo tudi mi, grozi množična lakota. Zavedamo se ogrožanja, ki ga bodisi našemu neposrednemu okolju bodisi celotni biosferi prinaša sodobna tehnologija in naraščajoče hlepenje po dobičku, skrbi nas za življenjske pogoje prihajajočih rodov, solidariziramo s tistimi na obrobju... Toda ali lahko kaj storimo, ali raje mirno jemo naprej svoje kosilo, medtem ko nam mediji v dnevno sobo prinašajo strašljive podobe? Ali pa rajši kar preklopimo televizijski program na enega od številnih resničnostnih šovov ali kvizov in se tako izognemo samospraševanju, zakaj je tako in ali lahko kaj tudi sami naredimo, da bi bilo drugače?

Naš sedanjí predsednik države se je, potem ko je v našem prostoru prišel na sam politični vrh, odločil presekati s svojim dosedanjim načinom življenja in, kar je za nas pomembnejše, s prejšnjim načinom političnega delovanja - pragmatičnim, lisjaškim, z zvrhano žlico cinizma in makiavelizma, kjer cilj posvečuje sredstvo. Sta mu šele huda bolezen in bližina smrti odprla oči in srce, da vidi dlje, da vidi tisto, kar je, kot pravi Mali princ, »očem nevidno«, a bistveno – ljubezen? Obrnil se je k drugemu, k »obličju človeka«; predsednik je najprej sam postal človek in se obrnil k drugemu, nemočnemu, vedno potrebnemu sočutja, tolažbe in obrambe. Kar je po etičnih načelih najvišje dobro. Nič več ne tehta, kaj

se spleča kaj je primerno reči in kaj bolje zamočati kaj je diplomatsko ali politično modro in gnotno koristno. Odloča se samo po tem, kar je, po temeljitem presojanju spoznal je, da je dobro za človeka kot najvišjega dobra že samega po sebi in človeštvo v najširšem smislu. Kot bi se s preseganjem

je značilno dajanje prednosti univerzalnim etičnim načelom v katerih vidimo osnovo za pravičnost. Med takšne ljudi naj bi sodili, denimo, judovski filozof **Spinoza**, vodja gibanja za državljanske pravice ameriških črncev **Martin Luther King**, morda tudi **Ghandi** pa mati **Tereza**, v rockovski svetu mogoče še **Bob Geldof**.

Svoboda nam daje možnost, da bi bili boljši, edina možnost suženjstva je, da smo slabši. (Albert Camus)

svojega egocentrizma, lastnih egoizmov in slovenskega zaplotništva zavezal nekemu »svetovnemu, planetarnemu etosu«, o kakršnem govori **Hans Küng**. Predsednik Drnovšek s svojimi sedanjimi odločitvami, tako drugačnimi od prejšnjih, včasih strankarsko naravnost pritlehnimi, preseneča vse. Tiste, ki za njegovimi dejanji iščejo kdo ve katere interese ali pa zgolj predsednikovo novo zvižčno potezo, da bi si izbral še večjo moč in slavo, kot one, ki verjamejo v njegovo iskrenost in človeško rast. Psihologi moralnega razvoja bi njegovo pot h katarzi, očiščenju opredelili kot šesto stopnjo moralnega razvoja, za katero

Bi slovenski predsednik lahko postal nekakšna moralna avtoriteta, kar bi predsednik države v resnici tudi moral biti, referenčna opora, kakor je bil za Italijane nekoč njihov **Pertini**, ali je za kaj takega že prepozno? Zakaj je do spoznanja o univerzalnem dobrem prišel šele zdaj, ko ga življenjske sile zapuščajo? In vendar je zmožel to pot, po kateri si upajo in so sposobni hoditi le redki. S tem si je pridobil tako občudovanje kot nejevero, na drugi strani pa tudi nasprotovanje tistih, ki v njegovih dejanjih vidijo ogrožanje njihovih neposrednih koristi. Pri tem zadnjem je briljirala tudi naša občinska politična elita, kar kaže, da ji ni pomoči in da se bo še naprej utapljala v svoji provincialni zatohlosti in povprečnosti.

Livija Sikur Zorman

** Dve stvari navdajajo čud z vselej novim in naraščajočim občudovanjem in strahospoštovanjem, čim pogosteje in vztrajnejše se razmišljanje z njima ukvarja: zvezdnato nebo nad menoj in moralni zakon v meni. (Immanuel Kant)*

KAKO JE Z NAŠIM ZDRAVJEM?

V četrtek, 16. februarja ob 17. uri bo v Avditoriju okrogla miza, na kateri bodo predstavili dokumente »Zdravstveno stanje prebivalcev občine Piran«, in »Operativni program ukrepov za krepitev zdravja prebivalcev občine Piran«. Predavali bodo dr. Maja Primic Žakelj z Onkološkega inštituta, dr. Marina Sučić Vuković z Oddelka za socialno medicino ZV Koper ter Dragica Blatnik iz ZD Piran. Vstop je prost.

NEKAJ ZA BODOČE MLADOPOROČENCE

V soboto in nedeljo, 18. in 19. februarja bo v kongresnem centru hotela Slovenija prva razstava idej in tendenc o poroki. Razstava, organizatorji so jo poimenovali Poročna pravljica, je v prvi vrsti namenjena bodočim mladoporočencem, ki si bodo lahko na enem mestu ogledali vso ponudbo in storitve, ki jih zajema organizacija poroke (vabila, konfetni aranžmaji, oblačila, dodatki, fotografija, make-up, nakit in poročni prstani, dekoracija). Vsi razstavljalci, (prišli bodo iz Slovenije, Hrvaške in Italije) bodo na razpolago tudi za svetovanje. Razstava bo oba dneva odprta med 10. in 18. uro, vstop pa je prost.

IJJAVA MESECA

Poznam družino, ki je lansko leto kupila tri nove avtomobile in niti ene knjige, ker so predrage.

Matjaž Garzarolli, arhitekt

PIRANČANI ZBIRAJO PODPISE PROTI ZAPIRANJU TRGOVIN

Pirančani so ogorčeni nad zapiranjem trgovin v mestu. (foto: až)

Mesto Piran je v čedalje bolj nezavidljivem položaju. Večne težave z mirujočim prometom in kot posledica odhajanje ali usihanje trgovskih, gostinskih in upravnih dejavnosti so staroveški biser spremenile v mesto strahov. Ljudje že predolgo molče prenašajo sebičnost lokalnih politikov, ki imajo za njihove tegobe vselej polna usta rešitev zgolj pred volitvami, le trenutek zatem, ko se zaprejo volišča, pa pozabijo na vse obljube. Kaže pa, da se prebivalci prebujajo iz pasivnosti. Pred tedni jim je prišlo na uho, da družba Mercator zapira dve svoji poslovalnici, Kovino (PE 25) v Župančičevi ter Drogerijo Palma (PE 26) v Vidalijevi ulici. To jih je zelo razburilo, saj je to nov hud udarec normalnemu funkcioniranju mesta. Ob organizacijski podpori Krajevne skupnosti Piran so začeli zbirati podpise proti zaprtju trgovin (do zaključka redakcije so jih zbrali ogromno). V dopisu županji so zapisali:

»S politiko podjetja Mercator nismo zadovoljni, saj nam s svojimi globljimi interesi želi onemogočiti nakup osnovnih življenjskih potrebščin. Omenjeni trgovini sta mestu nujno potrebni in služita ljudem že najmanj 60 let.«

Izvedeli smo, da je županja že zahtevala sestanek s predstavniki Mercatorja.

(až)

LOČENO ZBIRANJE OSTANKOV HRANE!

Javno podjetje Okolje Piran v starem piranskem jedru uvaja pilotski projekt ločenega zbiranja organskih odpadkov. Ostanke hrane se bodo zbirali v bio-razgradljivih vrečkah ter posebnih plastičnih posodicah, ki jih bodo gospodinjstvom delili brezplačno. Organske odpadke bodo odvažali vsak drugi dan v večernih urah, in sicer tako, da bodo gospodinjstva posode postavljala pred svoja vrata, tako kot zdaj plastične vrečke z odpadki. Prihodnji mesec bo prišlo tudi do velike spremembe pri zbiranju ostalih ločenih frakcij odpadkov na ekoloških otokih. Podrobnosti so na voljo na spletni strani Okolja: <http://www.okoljepiran.si/>

GORTANOVA ŠE VEDNO NASMETENA

Stanovalci Gortanove in zgornje Rozmanove ulice v Piranu vztrajajo pri zahtevi, da Javno podjetje Okolje Piran ustrezno poskrbi za urejenost dela Gortanove ulice, ki vodi po ozkih in strmih stopnicah proti obzidju in vrtcu Mornarček Piran. Ne morejo se načuditi, da poklicani tako trdovratno ignorirajo njihov problem, ki je navsezadnje v pravi posmeh opevanega turističnega bisera. Stanovalka nam je povedala: *»Stanovalci Gortanove ulice se zahvaljujemo, ker so smetarji konec lanskega leta našo ulico (enkrat) pometli, resda prvič ali največkrat drugič v vsem letu, pa vendarle... Želeli pa bi, da zlasti stopnišče pometejo vsaj enkrat mesečno. Kraj je že dolgo priljubljeno »žurersko« zbirališče mladine. Na tem mestu se kopičijo odvržene pločevinke, papirčki od čokolade, vrečke od čipsa, ogorki in filtri od jointov, tudi kakšno iglo smo že našli, tja vozijo pse iz okolice... Nemogoče je, da bi stanovalci sami redno čistili za njimi.«*

ŽELJE IN ILUZIJE

Prvi mesec novega leta je mimo, tistega, ki naj bi bilo polno sreče, zdravja in zadovoljstva.

V nekem samostanu je novinec vprašal predstojnika, kaj naj stori, da bo v njihovi skupnosti več miru. Misлил je, da bo dobil kakšno posebno poslanstvo in zadolžitev, kako naj med sobrati ustvarja mir. Navsezadnje - mir je velika stvar in v samostanu je še posebno potreben, da se lahko redovniki v miru in zbranosti duhovno poglobljajo. Predstojnik pa je temu novincu svetoval nekaj zelo enostavnega: *»No, za začetek bolj tiho zapiraj vrata!«*

Ob tej zgodbi se lahko zamislimo nad preteklim letom in nad temle, ki je začel teči. Naše življenje namreč sestavljajo malenkosti - a prav od njih je odvisna naša sreča in zadovoljstvo. Kar preživljamo, je največkrat čisto preprosto.

V tem smislu je prav, da pogledamo nazaj v leto za nami. Gotovo so se v njem zvrstili tudi dogodki, ki so bili bolj odločilni in se jih dobro spomnimo. Večina dni pa je verjetno šla mimo nas in so sedaj pozabljeni. V prihodnost pa ne glejmo s pričakovanjem, kako se bo vse najlepše uredilo. Prav tako bi bilo narobe, če bi začenjali s strahom. Leto bo minilo kot vsa druga leta - od nas pa je odvisno, s čim ga bomo napolnili. Če bomo čakali na kaj silno veličastnega, pri tem pa spregledali majhne, preproste stvari, bomo sami sebe zavajali in se prikrajšali. Sreča je v malih stvareh ali pa je ni.

Iz nedeljske pridige piranskega župnika Zorka Bajca

Casabela
d.o.o./s.r.l.

**NEPREMIČNINSKA DRUŽBA
Z 10 - LETNO TRADICIJO**

Ulica svobode 65, 6330 Piran
Tel.: 05/ 673 02 50, Fax: 05/ 673 02 55
Stanislava: 041 687 075, Daniel: 041 784 750
e-mail: info@casabela.net

www.casabela.net

ŠKARPE

Škarpa na Šentjanah. (foto: NK)

V občinskem proračunu je predviden tudi denar za obnovo škarp. Izkušnje z novimi škarpami so slabe. Investitorji tega elementa kulturne krajine enostavno ne poznajo. Po škarpni se pozna, ali je zidarski mojster s Horjula ali iz Makedonije, ali je bil naročnik pred kratkim v Spaniji ali kje na podeželju. Nihče si očitno ne ogleda mojstrsko kle-sanih škarp Eda Mihevca ali starih škarp okoli portoroških vil (morda so preveč razsute ali zastrte z bršljanom). Mojstri, ki gradijo škarpe ob cesti, ne vidijo starih škarp ob robu njiv, še tistih ne, ki jih nadzidujejo ali dozidujejo. Iz denarja, namenjenega za obnovo škarp, bi morali najprej pripraviti delavnico na temo: Škarpe, element kulturne krajine.

(nk)

ODLOČBA O USTAVITVI GRADNJE MOČERADA

Gradbeni inšpektor Pavel Galjanič z Inšpektorata Republike Slovenije je izdal odločbo, s katero ustavlja gradnjo stavbe investitorja Artes nepremičnine, med krajani imenovane Močerad, in naroča investitorju, naj spremeni gradbeno dovoljenje, da bo skladno s tem, kar je zgradil. Daje mu mesec dni časa.

Marca leta 2004 je Upravna enota Piran investitorju izdala gradbeno dovoljenje. V začetku leta 2005 so občani opozorili na gradnjo nove stavbe na mestu stare hiške, zato je portoroška krajevna skupnost upravno enoto zaprosila za dokumentacijo, inšpektorat pa, da preveri, če je gradnja v skladu z veljavnimi prostorskimi akti in če poteka v skladu s pridobljenimi dovoljenji. Julija je inšpektor pregledal gradbeno dovoljenje in septembra še gradnjo stavbe. Januarja 2006 je KS Portorož prejela kopijo odločbe o ustavitvi gradnje, ki prepoveduje priključitev na javno infrastrukturo, vpis v zemljiško knjigo, uporabo stavbe in sklepanje pravnih poslov.

Po gradbenem dovoljenju bi stavba imela v kleti štiri garaže, v prvem nadstropju tri stanovanja in štiri garaže, v mansardi pa eno stanovanje z bazenom in teraso. Dejansko je v kleti in pritličju zgrajenih po pet stanovanj, v mansardi pa še eno stanovanje, dve nadzidavi in dve dozidavi. Streha bi morala biti poševna in krita s korci, a je del strehe dejansko ravne. Pročelje bi moralo biti ometano, a je obloženo s keramiko.

Zakon o gradnji objektov taki gradnji pravi, da je neskladna in zahteva spremembo gradbenega dovoljenja. Današnja praksa je taka: ko zaprosiš za gradbeno dovoljenje, napoveš tako gradnjo, ki bo šla »skozi«, zatem pa zgradiš, kar si nameraval, in potem popraviš gradbeno dovoljenje.

(nk)

TZ PORTOROŽ IZDALO PROGRAM PRIREDITEV

Turistično združenje Portorož - GZ Občine Piran je izdalo letošnji program prireditev v piranski občini. Objavljeni so termini vseh pomembnejših turističnih, kulturnih, športnih in drugih prireditev v slovenskih, italijanskih, nemških in angleških. Z osnovnimi informacijami so v brošuri predstavljeni tudi muzeji, galerije in piranski akvarij. TZ Portorož je izdalo tudi dva nova prospekta, o mestu Piran ter o teniški ponudbi srom občine in dosežanjih mednarodnih teniških tekmovanjih v naši občini. Direktor združenja **Ivan Silič** je povedal, da lahko zainteresirani prospekte dobijo (tudi v večjih količinah) na sedežu združenja v poslovni stavbi KS Portorož, Obala 16. Informacije: 05 674-22-20.

PORTOROŠKE ZGODOVINSKE DROBTINE (3)

Kot smo že zapisali v predhodnih nadaljevanjih, je samostan sv. Bernardina imel širok vpliv. Iz njega so izhajali znameniti velmožje. Denimo poleg že omenjenega patra **Kristofora Benna**, provinciala Dalmatinske province v letih 1662-1671, pater **Frane Caldana**, ki je med drugim uredil provincijski arhiv v Zadru, ko pa je leta 1665 prenehal delovati samostan v Vrsarju, je prenesel njegov inventar v samostan sv. Bernardina. Caldana je za učitelja novicev v samostan pripeljal p. **Fra Divniča** (Difnico), znanega po tem, da je na Bernardinu kaligrafsko izpisal in okrasil stare koralne kodekse, ki so pozneje preneseni na otoček Krapanj pri Šibeniku. Pomembna imena bernardinskega samostana so še p. **Bartolomej** iz Pirana, ki je dvakrat vodil samostan (1711-1714 in 1720-1723) in bil duhovni prenovitelj ter ustanovitelj generalnega učiteljišča v Zadru ter p. **Anton Vidali** iz Pirana, ki je tukaj umrl kot provincial 22. aprila 1798. Veliko uglednih mož izhaja tudi iz konca 18. in začetka 19. stoletja, v obdobju pred zaprtjem samostana (zaprt je bil leta 1806 ob udaru strele, ob katerem je zgorela cerkvena streha). Pomemben je denimo provincial p. **Giorgio Vidali**, ki je obudil koprski samostan sv. Ane, tudi ta некоč ukinjen s strani francoskih oblasti ter p. **Filip Fonda**, ki je bil provincial dvakrat v zelo težkih časih, po francoski okupaciji in po prihodu avstrijskih oblastnikov. Frančiškani ter celotno samostansko premoženje so se preselili v koprski samostan sv. Ane. Kot izhaja iz zapisov v knjigi L' Istria nobilissima, leta 1848, se je na ruševinah cerkve in samostana dalo prebrati naslednji napis: »**HANC SACRAM AEDEM ET DOMUM RELIGIOSA - CIVES PIRHANENSES PISSIMI S. BERNARDINI - ET FRATRIBUS MINORIBUS DEDICARUNT 1452**« (Ta sveti hram in redovniško stavbo pobožni meščani Pirana posvečajo sv. Bernardinu in manjšim bratom), medtem, ko je na zidu, ki je bil zgrajen okrog cerkve leta 1785, bilo zapisano: »**D. O. M. SACRAM APOSTOLATUS - MERCEDEM - OPERARIUS IPSE NECESSITI ET EXEMPLE DICAVIT-A.A. CHR.NAT. 1785**. (Posvečeno vsemogočnemu Bogu, v pričakovanju njegovega plačila, na lastno pobudo in drugim za vzor).

Za iskalce zgodovinskih drobtin je zanimivo, da se predvideva, da je nekaj bernardinskega inventarja in arhivskega gradiva končalo v samostanu sv. Ane v Kopru, pomembnejše stvari pa so prenesene v Biblioteca civico in končno v knjižnico Srečka Vilharja. Ogromno dragocenega gradiva in knjig je žal uničenega po 2. svetovni vojni.

(konec)

Viri: - *L'Istria nobilissima*, III. 19.1.1848. str. 34

- »*Naši negdašnji samostani*« (Vjesnik Provincije, 2001), avtorja fra Stanko J. Skunca

Mirko Orlić

ROŽNI VRT V PORTOROŽU

V občinskem proračunu je rezerviranih 20 milijonov tolarjev za ureditev rožnega vrta ob stavbi Krajevne skupnosti Portorož. Ta načrt je portoroški svet zavrnil že pred meseci z utemeljitvijo, da je v Portorožu veliko drugih površin, ki so bistveno bolj zanemarjene. Naj se s tem denarjem uredijo bolj nujne stvari, denimo pešpot od kopaljšča proti skladiščem soli. Ni zaleglo. Načrt rožnega vrta predvideva zelo gosto zasaditev številnih vrtnic, grmovnic in trajnic, tlakovane potke, klopi, ribnik (a predaleč, da bi Suzana v njem namakala svoje noge!), presaditev cedre (kako bo preživela?), živo mejo v višini štirih metrov, ki bo sprehajalcem zastirala pogled na kopaljšče in morje. Preveč denarja bo šlo za ureditev vrta, preveč za zalivanje in negovanje. Kdo bo varoval vrt pred nočnimi klateži?

Tako bogati rožni vrtovi so običajno zagrajeni, varovani in odprti za javnost le omejen čas. Obogatil bi turistično ponudbo. Turisti bi prav gotovo z veseljem plačali vstopnino za ogled sredozemskega in eksotičnega rastlinja, kakršno je nekoč krasilo okolico vil in hotelčkov širom Portoroža. V Portorožu imamo prostor, primeren za botanični vrt – imenuje se park Cvetje.

Če imate namen pustiti cigarete in alkohol, pustite to pri meni.

»A maš rad seks v troje?«

»Seveda mam!«

»Potem pa hitro teči domov!«

Proletarci vseh dežel, oprostite!

Vaš Marx

PORTOROŽANOVA ANKETA:

KAKŠNEGA ŽUPANA SI ŽELIMO?

Letos jeseni bodo lokalne volitve. Dobili bomo nove svetnike na krajevni in občinski ravni, novega župana. Čeprav se na prvi pogled zdi, da je vse še daleč, ni tako. Iz strankarskega zakulisja prihajajo prvi signali, da je iskanje najboljšega izhodišča za predvolilni boj že v polnem teku. Nekaj naših občanov smo pobarali, če so zadovoljni z delom sedanjih politikov, predvsem pa, kakšnega župana (županjo) si želijo?

Dušan Mrdakovič iz Portoroža:

»Želim si župana, ki bo znal povezati interese prebivalcev in turizma, ki je naša poglavitna gospodarska dejavnost. Moral pa bi biti sposoben poskrbeti tudi za to, da Piran spet postane 'živo' mesto.«

Zoran Ješič iz Lucije:

»Rad bi imel odločnega župana, ki stoji za svojimi odločitvami in ki postori za kraj vse tisto, kar je načrtoval in obljubljal. Pri današnjem županovanju je opazen močan vpliv političnih sil iz ozadja.«

Rajko Humar iz Pirana:

»Potrebujemo župana z jajci, predvsem pa takega, ki živi v Piranu. Biti mora gospodarstvenik, zlasti poznavalec turizma. Političnih županov imamo dovolj. V naši občini je turizem edina pomembna gospodarska dejavnost, vse ostalo je 'blef'.«

Albert Ploč iz Lucije:

»Župan ne bi smel imeti veliko zveze s korupcijo. Morda se motim, a imam slab občutek, da danes vse preveč temelji na 'daj-damu'. Kot smetar v Piranu si želim župana, ki bi končno poskrbel za ustrezen prometni režim. Piran bi potreboval še eno garažno hišo, ki bi bila prebivalcem in turistom bolj pri roki.«

Slavko Feld iz Lucije:

»Župan je lahko le odločna osebnost. Tistega, kar obljubi, se mora držati za vsako ceno. Svojih občanov ne sme gledati skozi eno prizmo, marveč, če sem malo poetičen, skozi 'širokokotni objektiv'. To je vse.«

Pripravil: Andrej Žnidarčič

O NEDELJI

Obramba nedelje je zadeva na ravni evropske kulture. Potrebno je povedati sodobnemu človeku, naj si vzame nedeljo kot praznik za srečanje s prijatelji, sorodniki in znanci, kot dan počitka, čas za branje, kot protiutež vsakdanjemu tekanju in splošnemu potrošništvu, ki zastruplja človeka.

Akcija 20 let z vami

20 let delimo in praznujemo z vami

20 % POPUSTA

na kolesa: ELAN, GT, TREK
CULT, AURORA, AUTHOR..
sobna kolesa, orbitreki, rolerji,
smuči ELAN, ORION, sanke, bobli

izola, Kajuhova 28, Tel.: 05/640 12 40,
www.ritosa.si, e-mail: ritosa@siol.net

Akcija velja za nakup nad 20.000,00 sit v gotovini.
Trajanje akcije od 20.01.2006 do 20.03.2006

KOSILO KOSILO KOSILO

RUSTIKA

**Mediteranska restavracija in pizzerija
(ob teniških igriščih v Portorožu)**

Informacije: tel. 677-13-11

LUCIJČANI NAJ SI ZASLUŽIJO SAMI

V piranski občini je šest krajevnih skupnosti: Piran, Portorož, Lucija, Sečovlje, Strunjan, Padna, Sv. Peter in Nova vas. Iz občinskega proračuna prejmejo vse približno enak znesek – od 4,6 do 4,9 mio SIT. To pomeni, da prejme prebivalec Lucije, ki je največja krajevna skupnost, 700 SIT na leto, prebivalec Nove vasi, ki je najmanjša krajevna skupnost, pa 33.000 SIT na leto. Ob sprejemanju proračuna za leto 2005 je krajevna skupnost Portorož predlagala, da bi določili višino dotacije v sorazmerju s številom prebivalcev, obremenitvijo okolja in prispevkom v občinski proračun. Občinarji so predlog zavrnilo z utemeljitvijo, da imajo mestne krajevne skupnosti možnost zaslužka z oddajanjem svojih poslovnih prostorov. S tem lahko krijejo svoje stroške.

Letos so občinarji prepovedali trositi zaslužek od najemnin za tekoče poslovanje, češ da to ne dopušča državna uredba. A ta velja le za državo in občine, uredba sploh ne omenja krajevnih skupnosti. Vrsta proračunskih uporabnikov uporablja sredstva iz najemnin za svojo dejavnost. Če bo občina uveljavljala uredbu, bo povzročila težave in celo ukinitve vrste dejavnosti, ki se izvajajo v občini Piran. Ti proračunski uporabniki niso ustanovljeni zaradi tega, da vzdržujejo premoženje. Zato bi bilo bolje, da se to premoženje proda zasebnikom ali pa se določi posebno podjetje za upravljanje s tem premoženjem. Smisel in bistvo oddajanja premoženja v najem je ravno v tem, da se razbremeni občinski proračun in da se omogoči izvajanje dejavnosti, ki so po splošnem soglasju potrebne in koristne v občini Piran. Uporaba prihodkov iz oddaje premoženja v najem za opravljanje dejavnosti posameznih subjektov je temeljnega pomena za obstoj teh dejavnosti.

Nada Kozina

Foto: AŽ

Neugledna cesta - Cesta, ki ob vzhodnem delu lucijske marine vodi proti avtokampu in Formi vivi, si skoraj ne zasluži tega imena. Vsa razrita in nevarna zlasti za motoriste in kolesarje že predolgo naravnost kriči po novi asfaltni prevleki. Bo novo turistično sezono pričakala v lepši podobi?

ZEMLJIŠČE ZA CERKEV PO SKORAJ TREH DESETLETJIH

Lucijski župnik **Janez Kavčič** nam je povedal, da so tik pred podpisom pogodbe z Občino Piran za odkup okrog 4.500 kvadratnih metrov zemljišča za novo lucijsko cerkev v bližini Mercatorjevega supermarketa. Trenutno so z občino še v fazi usklajevanja, podpis pogodbe pa pričakuje najkasneje do 10. februarja letos. Že prej so od dveh zasebnikov odkupili dve parceli skupne velikosti 1264 kvadratnih metrov, v prihodnje pa naj bi od Sklada kmetijskih zemljišč odkupili še preostalih 1200 kvadratnih metrov zemljišča. Novi lucijski božji hram, v katerem bo okoli 450 sedežev, bodo poimenovali **cerkev Božjega usmiljenja**. S tem se počasi zaključuje skoraj tri desetletja dolga »kalvarija« gradnje nove cerkve v hitro razvijajočem se kraju. Tako kot nakup zemljišč, bo tudi izgradnja cerkve finančno temeljila na lucijskih vernikih in drugih darovalcih odprtih src. (až)

Pizzeria Zlato sidro
Obala 111 Lucija

Odperta vsak dan od 11. do 23. ure

Se priporoča s pestro izbiro pic
in drugih jedi.

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES

URNIK:

vsak dan od 9. do 12. in od 17. do 21.,
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10 70, e-mail: lucmag@siol.net
Spletna stran: www.lumahrvin.si

Frizerski salon

• MARY •

Šolska 18. LUCIJA

6320 PORTOROŽ

Tel.: 6770-260, GSM: 041/671-363

Kmalu po novem letu me je presenetilo opozorilo, da je med pismi Primorskih novic (z datumom 5. 1. 2006) objavljeno polemiziranje gospoda Sebastjana Jeretiča z mojim, v zadnji lanski številki Portorožana objavljenim člankom Surovi čas občine Piran. Časopisi se namreč zares izjemoma odločajo objavljati polemike, načete v drugem časopisu (npr. ko jih drugi medij noče objaviti, sicer pisca napotijo k časopisu, s čigar člankom polemizirajo). Zato se v svojem odgovoru Jeretiču nikakor nisem hotela izogniti, da bi povedala svoje mnenje o nenavadni odločitvi Primorskih.

Mojea čudenja nad odločitvami tega dnevnika pa kar ni bilo konec. Odgovorni urednik lista, **Bojan Gluhak**, je namreč zavrnil objavo mojega integralnega odgovora Jeretiču, češ da prva polovica »nima nič skupnega« z njegovim pismom. Nič pa ga ni motilo, da je z objavo polemike z druge objavljenim člankom kršil osnovne principe novinarstva, kot sta uravnoteženost in razumljivost objavljenega. Nesporno je namreč, da je bila večina bralcev njegovega časopisa objektivno prikrajšana za možnost presojanja upravičenosti Jeretičevih trditev, saj jih niso mogli primerjati z mojimi, objavljenimi v članku drugega lista. Nikakor ne gre za moje domišljanje, »kako so bralci Primorskih novic prikrajšani, ker niso brali vašega prispevka v Portorožanu«, kakor mi očitaj Gluhak v svoji zavrnitvi objave mojega neskrajšanega odgovora. Objektivno dejstvo je, da so bralci Primorskih lahko prebrali samo eno plat medalje, Jeretičevo, moje pa ne! Potemtakem je bila njihova informiranost slaba: enostranska, nepopolna, nerazumljiva, neuravnotežena. Zato sem se z vidika medijske etike tudi obregnila ob sporno odločitev Primorskih novic, da objavi polemiko s člankom iz drugega časopisa, pravzaprav s celotnim Portorožanovim uredništvom. Če pa so se v Primorskih tako odločili, potem bi bilo pošteno in pravično – predvsem pa odgovorno do javnosti - da bi objavili moj odgovor v celoti, kakor sem zahtevala. Pa naj bi potem javno polemizirali z njim, če se ne strinjajo! Toda Gluhak je ostal gluha za katerikoli še tako racionalen, z medijsko teorijo kot tudi s pravnimi navedbami podprt argument (denimo Resolucijo št. 1003 Sveta Evrope, Zakona o medijih). Moj odgovor je bil pripravljen objaviti samo pod pogojem, da pristanem na izpustitev prvih štirih stavkov, v katerih ostro (po njegovem mnenju žaljivo) polemiziram prav z njegovo uredniško odločitvijo glede objave Jeretičevega pisma. Medtem ko je eni strani dopustil javno izraziti njeno mnenje, jo je meni odvzel, s čemer je kršil pravico državljanov do komuniciranja, ki presega ozko pravico do odgovora na objavljeno.

»Bolj mediji govorijo, da so neodvisni, bolj je jasno, da so odvisni.«
(Drago Jančar v pogovoru za Primorske novice)

V času demokratizacije (tudi) množičnih občil, ko naj bi (končno!) svobodno, brez strahu pred politično represijo povedali svoje – tudi kritično – mnenje o delovanju vseh družbenih dejavnikov, od sodstva do predsednika države, pa naj bi bile, po Gluhaku, Primorske novice iz tega izvzete! Tako sem se odločila doseči objavo po sodni poti (postopek še traja). O uredniški politiki Primorskih novic, njihovi sposobnosti samokritičnosti, pluralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti pa naj bralke in bralci presodijo sami.

Livija Sikur Zorman

V nadaljevanju objavljamo odgovor članice našega uredništva Livije Sikur Zorman na Jeretičevo polemiko iz Primorskih novic na njen članek Surovi čas občine Piran iz lanske decembrske številke Portorožana (pojasnilo o takšni odločitvi je v zgornjem članku). Jeretič je podobno pismo, kot je bilo objavljeno v Primorskih novicah, kasneje poslal tudi Portorožanu. V Pismih tokratne številke pa ga lahko preberete. Uredništvo

NAJ VAS IMAJO DO KONCA

Neverjetno, če že ne kar ponižujoče za medij, je, da se pusti uporabljati kot sredstvo za obračunavanje z drugim občilom. Tako se niti ni čuditi nekorektnosti odgovornega urednika Primorskih novic, ki je dopustil objavo polemike Sebastjana Jeretiča z mojim člankom Surovi čas občine Piran, objavljenim v decembrski izdaji Portorožana. Objava je nepoštena najprej ali predvsem do bralcev Primorskih novic, ker pač niso imeli možnosti prebrati mojega prispevka v Portorožanu. Z objavo Jeretičevega tako rekoč osebnega pisma Portorožanu in Krajevni skupnosti Portorož so bili bralci Novic prikrajšani, saj takšna enostranska objava ne zadostuje novinarskemu temeljnemu načelu o vsestranski, celoviti, uravnoteženi in razumljivi informaciji. Že nadnaslov (najbrž redakcijski) – *Oprostite, stopil sem Vam na žulj* - je lahko zavajajoč, kajti iz samega Jeretičevega pisanja je razbrati, da ga v dejanja zoper portoroško krajevno skupnost ni gnalo kakšno razumsko, še manj kakšno plemenito hotenje, ampak zgolj pritlehno maščevanje. Potemtakem postaja trditev, da naj bi Jeretič komu stopil na žulj, če že ne zavajajoča, vsaj odprto vprašanje. Bolj verjetno je, da jo je huje skupilo Jeretičevo kurje oko, pa je zajavkal, pri čemer so mu Primorske novice ustrežljivo postavile mikrofona. Vendar naj s svojimi erinijami opravi vsak sam pri sebi, tudi Jeretič! Raje bom prešla k njegovi trditvi, da naj bi bila v svojem članku Surovi čas občine Piran zapisala »nerazumljivo neresnico, da naj bi (Jeretič, op. avtorice) večkrat javno kritiziral Portorožana in bil zainteresiran za njegovo zadušitev«. Da bi vsaj nekoliko prispevala k uravnoteženi obveščeni bralcev Primorskih novic, ponavljam, kar sem v resnici napisala v Portorožanu: »Domnevne nepravilnosti je občinskemu nadzornemu odboru prijavil **Sebastjan Jeretič**, ki je, razen iz političnih razlogov, tudi osebno še kako zainteresiran za zadušitev Portorožana, saj je večkrat javno kritiziral njegovo početje in nehanje – Jeretičevo, da ne bo nesporazumov – (denimo v zvezi s portoroško osrednjo plažo, garažno hišo na Arzah, kolizijo interesov, v kateri se nahaja v hkratni funkciji člana občinskega sveta ter člana upravnega organa javnega podjetja Okolje...).«

Pa še nekaj besed o strokovnih službah. Za strokovno službo v piranskem javnem podjetju Okolje Jeretič ponosno pravi, da je kadrovska močna in da skrbi za zakonitost poslovanja njegovega podjetja. Pohvalno. Kaj pa bi porekel, ako ga njegova služba ne bi

opozorila, da karkoli v podjetju ni skladno z zakonom? Kar se je zgodilo Krajevni skupnosti Portorož, ki pa je na svojo strokovno-službo - ta je hkrati tudi občinska - po Statutu Občine Piran celo obsojena in je zato nikakor ne more zamenjati? Najbrž bi podvomil v njeno strokovnost ali v njeno nepristranskost, ali bi jo pri pravi upravičeno odpuštil. Celotno več ta ista strokovna služba krajevne skupnosti je, namesto da bi odgovorno opravljala svojo dolžnost, ravnala ne le nestrokovno, ampak tudi skrajno neetično - ovajala je svojo stranko. Pri etiki pa se vse začne in neha!

Livija Sikur Zorman

O JEZIKIH

Če bi človek imel le fizične potrebe, bi bilo možno, da ne bi nikoli govoril. Izjajdba govora ni izšla iz potreb, temveč iz čustev. Potrebe so narekemale prve kretnje, čustva so izrgala prve glasove. Govorica prvih ljudi je pesniška, ni se začela z razmišljanjem, ampak s čutenjem. Potrebe so ljudi razdvajale, ne zblizevale.

Ko govorimo, izražamo svoja čustva, ko pišemo, izražamo svoje misli. Ščasoma govornica ne nagovarja več čustev, ampak um, ni več tako melodična, je bolj urejena, ima več soglasnikov in manj samoglasnikov. Ko je jezik zapisan, pridobi na jasnosti, a ni več tako melodičen. Pisava naj bi jezik učvrstila, a ga kviri - ne spreminja njegovih besed, temveč njegovega duha; izraznost nadomesti z natančnostjo.

V toplem podnebnju, kjer je narava radodarna, se potrebe porajajo iz čustev, v hladnih deželah se čustva porajajo iz potreb. V mrzlih krajih je vir življenja bolj v rokah kot v srcu, ljudje se borijo za preživetje. Ugodje, ki hrani čustva, se umakne pred delom, ki jih zatira. Vzajemna potreba združuje ljudi bolj kot občutje, zato se družba oblikuje skozi marljivost. Prve besede v mrzlih krajih niso bile *ljubi me*, ampak *pomagaj mi*.

Jeziki juga so bili živi, zvočni, naglašeni, pogosto nejasni zaradi močne energije. Jeziki severa so morali biti nezveneči, grobi, kričavi, monotoni, jasni zaradi besed. Sodobni jeziki so pomešani. Kot zapisani veljajo angleški, francoski in nemški jezik več kot govorjeni, prijetneje se jih bere kot poslušati. Nasprotno pa vzhodni jeziki zapisani izgubijo svoje življenje in toplino, smisel je le na pol v besedah, pol ga je v naglasih.

Prve zgodbe, govori in zakoni so bili v verzih. Čustva so spregovorila pred govorom. Govoriti je bilo enako kot peti. V Grčiji so bili glasbeniki sprva v službi pesnikov in so igrali le pod njihovim vodstvom, pozneje so se osamosvojili. Melodija, ki odtlej vse manj sledi govoru, se neopazno osamosvaja, glasba pa ni več povezana z besedilom. V glasbi je bil prej naglas in harmonija poezije ter je omogočala oblast nad čustvi, kakršno bo imel kasneje govor nad razumom. Ko so se v Grčiji razvili filozofi in sofisti, ni bilo več ne pesnikov ne slavni glasbenikov. Z gojenjem umetnosti **prepričevanja** se je izgubila umetnost **ganjenja**. V starih časih je prepričevanje imelo javno moč, razvilo se je govornišvo. V 18. stoletju javna moč dopolnjuje prepričevanje, zbrano ljudstvo se nagovori s pridigami. V naši družbi se kaj spremeni samo s topom in cekini. Ljudstvu nimamo kaj reči, razen *dajte denar*. Zato ni potrebno zbrati ljudstva, nasprotno, podanike je treba držati vsaksebi. To je prva maksima politike.

So jeziki, ki so naklonjeni svobodi. Naši so narejeni za brenčanje med divani. Sleherni jezik, v katerem ni mogoče razločno nagovoriti ljudstva, je hlapčevski jezik. Ljudstvo ne more biti svobodno, če govorijo tak jezik.

Vir: Jean Jacques Rousseau: *Esej o izvoru jezikov* (18. stol.)

Politična levica naj bi bila kritična in prinašalka novih zamisli, desna pa zagovornica stanja in tradicionalnih vrednot. Za levi stranki se razglašajo Socialni demokrati in Liberalna demokracija Slovenije. Levica trdi, da je za socialno solidarnost, za trajnostni razvoj, da brani človekove pravice, da se bori proti politični represiji in agresivni logiki dobička. Piranska občina je ena zadnjih, v kateri se vladata ti dve levi stranki. A zanaša ju preveč na desno. Namesto socialne solidarnosti,

Foto: NK

imamo vse večje razlike med revnimi in bogatimi. Namesto trajnostnega razvoja, v katerem so enakopravno upoštevani gospodarski, okoljski in socialni razvoj, imamo vse bolj surovo obliko kapitalizma. Politično represijo čutimo tisti, ki hočemo razmišljati po svoje. Agresivna logika dobička vodi v razpad družbe. Dejansko sta ti dve stranki desni - neusmiljeno in brezkompromisno se borita za pravice, pridobljene z revolucijo v času druge svetovne vojne. Tradicionalne vrednote so zanju oblast brez opozicije, nadzor nad mediji, monopol nad življenjem. Ta »levica« si je privoščila le eno spremembo: biti bogat ni več greh kot v starih časih. Dolgo zatajevana sla po razkošju je brizgnila na dan in preusmerila revolucionarne sile v pridobitništvo. Kaj so tradicionalne vrednote, kaj je takega danes, kar bi bilo modro obdržati in se za to boriti? Ni potrebno izumljati tople vode! Plemenite misli, zapisane pri levih in desnih, je treba uresničevati. To je vse. (NK)

*Kranj'c ti le dobička išeš, bratov svojih ni ti mar,
kar ti bereš, kar ti pišeš, mora dati gotov d'nar!*

(F. Prešeren)

TRAMONTAL

EDVARD BRAJKO s.p.
Semova ulica 23 LUCIJA
6320 PORTOROŽ
Tel.: 05-6778 078
GSM: 041-628 658
E-mail: tramontal@siol.net

KLIMATSKIH NAPRAV

Panasonic
ideas for life

TOSHIBA

MITSUBISHI ELECTRIC

CENTRALNO OGREVANJE

VIESMANN
more than heat

**PRODAJA,
MONTAŽA in
SERVIS**

TURISMO, MA ANCHE AGRITURISMO

Noi a Portorose viviamo in una località turistica, che rappresenta pure un'attività base per l'economia della cittadinanza con i proventi per le necessità delle famiglie. Rappresenta la possibilità per i giovani di una certa occupazione e reddito per formare una famiglia. Di questa situazione dobbiamo farne tesoro e rispettare questa occasione derivante principalmente dal mare che privilegia lo sviluppo dell'economia turistica.

Non so quanto ce ne rendiamo conto oppure spesso assistiamo ad una certa indifferenza o mancata valutazione. Intanto dobbiamo vivere con un senso specifico di dire tutti assieme: »il turismo siamo noi«. Questo vuol dire che tale nostra posizione deve esprimere più rispetto nei confronti degli operatori turistici che pensano al nostro pane. Quanto detto come introduzione al turismo in generale mi porta a far riferimento al nostro turismo marittimo che comprende l'alberghiera, la

ristorazione, la spiaggia, la marina, il turismo congressuale e culturale, il Casino,...., ma perché non dedicare uno scritto al problema dell'agriturismo? Per agriturismo intendiamo quell'attività integrata tra agricoltura e turismo, cioè l'offrire ospitalità, cibo e bevande, vendita di prodotti e organizzazione di forme ricreative ed intrattenimenti nei locali dell'azienda agricola in spazi aperti attrezzati a tali fini. Nell'ambito dell'agriturismo l'attività fondamentale dell'imprenditore è quella agricola e

dell'allevamento di animali da cortile, volatili, capre, maiali... Nel territorio del Piranese si è cercato di sfruttare al massimo la possibilità di sviluppare pure l'agriturismo? Qualche dato storico sull'agriturismo ci indica che i suoi albori si ebbero in Inghilterra nella seconda metà del XVIII sec. In Germania il turismo rurale risale all'anno 1873 con l'introduzione di un riposo pagato per gli impiegati statali e nel 1914 per tutti gli impiegati. Così il turismo è diventato la parte della vita che

consisteva in una sistemazione degli impiegati a buon prezzo in piccoli alberghi, nelle stanze vicino alle città e nelle fattorie. Nella seconda metà del XIX sec. l'agriturismo prende piede in Svizzera e d'allora si sviluppa gradatamente in altri stati. Così si sviluppano queste attività che, oltre all'alloggio e ristorazione, possono comprendere: passeggiate, cavalcate a cavallo, i campeggi, il ciclismo, lo sci... Passando ai tempi più recenti l'agriturismo entra ad essere considerato a livello di Consiglio d'Europa (1986) e comprende tutte quelle attività sul territorio agricolo. In certi stati il turismo rurale viene regolato da disposizioni di legge che stabiliscono nei dettagli come può e deve essere organizzata tale

attività. In generale negli ultimi anni in Istria gli agriturismo sono sorti come funghi, anche per dare modo ai turisti

sistemati lungo il mare di spingersi nell'interno della penisola istriana. L'agriturismo è pure agricoltura, un ambiente con prodotti, storia, cultura, arte e tradizioni. È bene che per sviluppare questa nuova forma di diversità turistica nel nostro territorio anche le banche

potessero dare delle facilitazioni con crediti

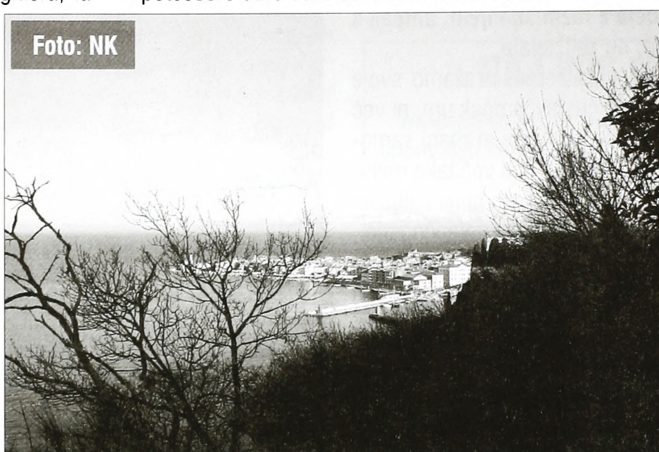
in grandi città soggette all'inquinamento. In Istria, negli agriturismo, i pernottamenti hanno già raggiunto diverse decine di migliaia in cui primeggiano i tedeschi e gli italiani. Per quanto riguarda i prodotti e i cibi tradizionali offerti in queste nuove ospitalità turistiche, la maggioranza

proviene dalla produzione domestica, mentre il rimanente deriva dallo scambio ovvero dall'acquisto presso altri produttori autorizzati: funghi, tartufi, asparagi... Altri prodotti vengono acquistati nei negozi. Un'altra regola seguita è quella per cui in un agriturismo non vi devono soggiornare più di una quarantina di persone per rispettare la tranquillità. Importante per l'arredamento delle case l'incarico a vari professionisti che possono consigliare come provvedere alla costruzione-arredamento interno e sistemazione degli spazi esterni. Ultimamente negli agriturismo è stata introdotta la degustazione di olio d'oliva, del vino, della grappa e del miele.

Gli agriturismo sono adatti per i bambini delle città che volentieri possono essere in contatto con tanti animali: volatili, mucche, asinelli, capre,...

In un'ultima analisi è da considerare la buona cucina e l'appartarsi dalla vita frenetica delle città e trascorrere dei giorni di ferie in santa pace.

Elio Musizza

finalizzati, oppure lo stesso Ministero preposto trovasse modo di incentivare coloro che intendono dedicarsi a questa attività. Le stesse agenzie-società turistiche che dovrebbero seguire i desideri dei »turisti rurali« e stampare opuscoli adeguati e pubblicazioni sugli agriturismo di un determinato territorio. L'agriturismo può favorire ed aiutare quelle persone che durante tutto l'anno vivono

PIREDITVE

AVDITORIJ PORTOROŽ

Sobota, 18. februar, ob 20. uri: gledališka komedija Radoslava Zlatana Doriča »Kako smo ljubili tovariša Tita« v koprodukciji SNG Nova Gorica in Kosovelovega doma Sežana (nastopajo Gojmir Lešnjak – Gojc, Teja Glažar, Miha Nemeč, Branko Ličen).

Sreda, 22. februar, ob 20. uri v Kavarni Avditorij: Kavarniški večer - potopisno predavanje Luke Pozniča z naslovom »Vzhodni Tibet – potovanje v prepovedano deželo Kamp.

Sobota, 25. februarja ob 16. uri: Pustna sobota – Veselo otroško pustovanje.

GLEDALIŠČE TARTINI

Ponedeljek, 6. februar, ob 20. uri: Gledališka predstava stalnega gledališča FJK »La mostra«, avtorja Claudia Magrisa. Organizator: Skupnost Italijanov Piran.

Sobota, 25. februarja ob 20. uri: Četrtri veliki pustni ples z ansamblom Witz Orchestra z gosti, animacijo in nagradami za najlepše maske.

Evropski pravni red ne omogoča prevajanja nazivov, kot je vrhunsko vino, zato so se slovenski vinarji odločili, da bodo začeli na nalepke pisati eminentno vino (za vrhunska vina z geografskim poreklom) in renomirano vino (za vina s tradicionalnim poimenovanjem – na primer cviček, teran). Ta dva izraza bosta bolj razumljiva tudi neslovensko govorečemu potrošniku, kar bo v pomoč izvoznikom. Tako pravijo slovenski vinarji in slovenski parlament, ki je to reč uzakonil. Morda bi bilo s stališča evropskega pravnega reda še najboljše, ko bi slovenščino povsem opustili.

Italijan, vaje opojnih vin iz sončnih pokrajin svoje domovine, denimo, bo razumel besedo renomirano, zato se mu bo obraz ob pitju cvička prav gotovo skremžil. Ali se ne norčujemo sami iz sebe, ko se brisemo, ko hočemo biti za vsako ceno taki kot drugi? Taka globalizacija je umetna, izsiljena zaboda. Nihče ne zahteva od nas, da se uničimo. Pravi globalizacijski procesi ne uničujejo, pomenijo le zelo dolgoročni razvoj. Utopična vizija ekonomije pa hoče proces globalizacije umetno pospešiti.

Tako vabijo v portoroških hotelih »Lajfklass animatorke« na »tok-Sove«, v športni dvorani pa napovedujejo »tvirlig-šov«. Po telefonu se poslovimo z »OK, važi, čau«. Hrano kupujemo v marketu, na kavo gremo v bife, vikend kupimo na lizing, besedilo printamo, instant riž kuhamo v rostfrajloncu, mikser je v garanciji, avto na servisu, pomfri je v fritezi, frizer nas fena, otrokom kupimo frutek,

brisemo se s toaletnim papirjem, tuširamo se, frotiramo in deodoriramo, film je triler in knjiga bestseller, šefi se grejo brejnstorming, bilance so konsolidirane, plan je realiziran, inventurna komisija formirana, referendum razpisan in deklaracija podpisana, aneks je verificiran, faktura je likvidirana, spričevalo nostrificirano, lokacijska informacija

je izdana, stanje je sanirano, v teniskah in trenirki trimčkamo, mladi surfajo, smeti so v kontejnerju, pivo v piksni, embalaža je plastična, steklo je termopan, fasada je izolirana, kmetijstvo integrirano, turistična destinacija pa definirana

Brizinski spomeniki so najstarejši ohr-

Prizor z DEKD 2005 v Piranu. Bomo tisto, kar je naše, domače obujali le enkrat letno? (foto: až)

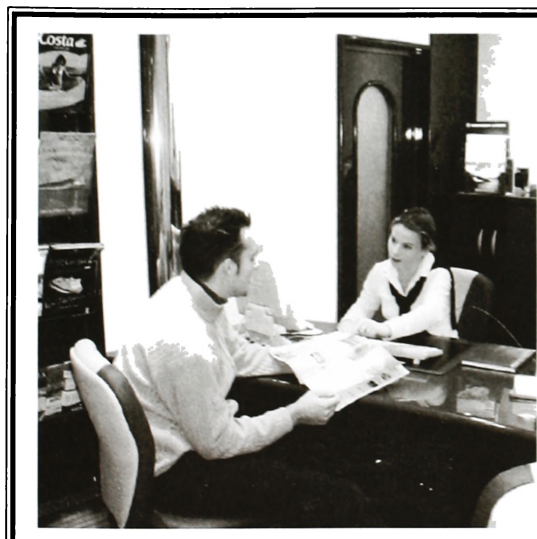
njeni zapis v slovenščini na devetih pergamentnih listih s konca 10. stoletja. To je čas, ko so se kresale iskre ob trku rimskih verskih voditeljev, frankovskih kraljev, irskih in angleških menihov in slovanskih knezov. Proučujejo jih zgodovinarji, literarni zgodovinarji, slavisti, paleografi in teologi. Med njimi je znan po raziskovanju življenja in dela Cirila

in Metoda, vzhodne Cerkve in glagolice **Franc Grivec**.

V času pokristjanjevanja Slovanov v 8. stoletju sta se za politično prevlado nad Slovenci (ali predniki Slovencev) borili frankovski in bizantinski sili. Slovanski knezi so zaradi želje po ohranitvi samostojnosti privabili učena brata Cirila in Metoda iz oddaljenega Soluna, ki sta prevedla in zapisala krščanske nauke v glagolici, ustvarjeni nalašč za zapis slovanskih glasov, in pri delu odkrila bogastvo slovanskih izrazov. Grivec ugotavlja, da brizinski spomeniki niso prevedeni niti iz nemškega niti iz latinskega niti iz grškega jezika. Sestavljeni so bili za rimsko obliko verskega obreda, a spominjajo na besedilo Cirilovega učenca Klementa.

Grivec analizira besedilo kot slavist in kot teolog. Pravi, da so besedilo pisarju narekovali po glagolskem rokopisu in da so takratni slovanski duhovniki znali brati glagolico. Grivec skuša rekonstruirati prvotno glagolsko besedilo, ki je bilo, kot kažejo drugi ohranjeni dokumenti v glagolici, bistveno bolj dovršeno kot Brizinski spomeniki tako literarno kot vsebinsko. Še vedno pa sodi med najzrelejše zgodnje srednjeveške spise vseh narodov.

Nada Kozina

CRUISE & FERRY CENTER TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški. Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 – 18.00 ure.

Pokličite: (05) 67 10 777

www.cruise-ferry-center.com

SEDEM USTVARJALNIH ŽENSK

Kot smo na kratko poročali v prejšnji številki, se je v vitrini ustvarjalnosti v Mestni knjižnici Izola je svoje izdelke predstavilo sedem zelo kreativnih izdelovalk nakita ter drugih okrasnih in uporabnih predmetov: Dori Burubu, Julija Švagelj Mežnar, Lili Stevanovič, Snježana Karinja, Metka Žugelj, Ida Polh in Marina Kurtin. Vse so piranske občanke.

Dori Burubu se ukvarja z oblikovanjem slanega testa. Predstavila se je z novo serijo nakita, s pisanimi obeski iz umetne mase fimo in z okrasnimi aranžmaji iz naravnih materialov. V decembru Dori Burubu svoje izdelke razstavlja in prodaja tudi v izolski galeriji OK v Koprski ulici 2.

Lili Stevanovič in **Julija Švagelj Mežnar**

Lili Stevanovič na letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine v Piranu. (foto: až)

izdelujeta nakit iz fimo-mase, tanke srebrne žice in perlic. Obe snta zaposleni na Turistiki in jima je izdelovanje nakita sprostitev in izražanje lastne ustvarjalnosti. Materiale za ustvarjanje kupita v specializiranih trgovinah, včasih pa tudi v večjih trgovinah. Izdelujeta vedno kaj novega, saj eni ideji sledi druga in ustvarjalnega navdih ni konca. Sodelovali sta že na več sejmi, na boljšem sejmu v Štanjelu, na piranskem solinarskem festivalu, stojnico z nakitom in delavnico oblikovanja

nakita pa sta imeli tudi ob odprtju letošnjih DEKD v Piranu. Skupaj s prijateljicami sta ustanovili društvo Perlica. Dobivale so se v prostorih šahovskega kluba v Luciji. Lili ima tudi certifikat DUO – domače umetnostne obrti, ki ga podeljuje Obrtna zbornica Slovenije. S tem certifikatom bi lahko odprla domačo obrt ali dopolnilno delo na domu.

Marina Kurtin izdeluje nakit, voščilnice, ukvarja se s slikanjem akvarelov in s kaligrafijo.

»Že moj oče je imel lepo pisavo. Sama sem v šoli lepo risala, oblikovala plakate, si izmišljala pesmice in krasila zvezke. Nekoč sem bila na socerbskih viteških igrah. Predstavili so tudi razne obrti. Poleg kovača, zeliščarke, vedeževalke in drugih tudi grajsko pisarko. Bila je oblečena v srednjeveška oblačila, na mizici je imela razvrščena pisala, papir in črnilnike in vsi smo v vrsti čakali, da nam napiše posvetila. Bila mi je všeč in sem si želela, da bi tudi sama nekoč to počela. Letos sem imela na otvoritvi DEKD v Piranu svojo stojnico in sem s kaligrafsko pisavo pisala imena obiskovalcev. Le oblečena nisem bila tako kot grajski pisarji.« je povedala.

Kaligrafske pisave uncialne se je naučila na

tečaju preko Borze znanja, ki deluje v okviru izolske knjižnice. Ima pa še veliko novih načrtov.

Ida Polh je zaposlena na piranski pošti. Ukvarja se s slikanjem na steklo in na svilo, krašenjem papirnatih in keramičnih šatuljic ter izdelavo nakita iz naravnih materialov, kot so školjke, žica, usnje, vrvce, kamen.

Snježana Karinja je arheologinja v Pomorskem muzeju v Piranu. Izdeluje nakit in je vodila že nekaj delavnic na to temo. Poleti je organizirala delavnico izdelovanja nakita iz žice, vrvi, kamna, školjk in iz glinastih kroglic, pečenih na predzgodovinski način.

Metko Žugelj je ustvarjanje pritegnilo že v mladosti, ko je živela blizu šole za oblikovanje. Potem se je vpisala na medicinsko šolo, a so ročna dela, pletenje, kvačkanje, izdelava nakita in drugih okrasnih predmetov ostala njeno priljubljeno razvedrilo.

»Ko so bili moji otroci majhni, sem veliko pletla. Zdaj izdelujem nakit, svečnike, lovilce sanj, tepihe iz trakov, ki jih izrežem iz starih bombažnih majic. Rada kombiniram barve, uporabljam ostanke volne. Veliko stvari naredim za darila, da z njimi razveselim svoje bližnje. Delavnico imam doma v kleti, tu imam šivalni stroj, klešče, žagice, kvačke, pletilke, žice, vse kar potrebujem za ustvarjanje.«

Ženske so na predstavitvi v Izoli povedale, da je zanje umetnost povezava opazovanja, učenja, svojstvenega likovnega izraza in lastne interpretacije resničnosti.

Špela Pahor

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI

Za Portorožana so tokrat darovali: **Cvetka PRIHAVEC** 2.000 SIT, **Zdenko VOZLIČ** 5.000 SIT, **gospa** iz Portoroža 5.000 SIT, družina **PIRNAT** 3.000 SIT, **Milena TELGETIJA** 1.000 SIT, **Oskar** in **Emma BRATUŽ** 5.000 SIT, **Joso** in **Mara JUKIČ** 1.000 SIT, **Marica ZAGMAISTER** 2.000 SIT, **gospa** iz Pirana 1.500 SIT, družina **VESELKO** iz Lucije 2.000 SIT, **Ljubo PETKOVIČ** 2.000 SIT, **Darinka ARKO** 5.000 SIT in **Vanja PEGAN** 5.000 SIT.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu krajevne skupnosti Portorož (Obala 16, I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

PORTOROŽAN - Številka/ Numero 1* Januar/Gennaio 2006 * letnik/ anno XVI*

Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850* izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431 Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 Portorose* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. ur.), **Mitja JANČAR** (odg. ur.), **Andrej ŽNIDARČIČ** (tajnik), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ*** računalniški prelom: **Edi ZADNIK*** tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola*** izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* ; tel. uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674-09-47* e-mail: portorozan@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Ana Jakič**, **Sonja Požar**, **Špela Pahor**, **Danijela Terbižan**, **Mirko Orlič**, **Rajko Humar**, **Elio Musizza**, **Vlado Bernetič**, **Slavko Gaberc**, **Igor Bizjan** in še kdo.

ŽIVETI V TRUGI BREZ ČISTEGA ZRAKA ALI JE KDO KRIV ZA MOJO DEPRESIJO?

(POETIČNE REFLEKSIJE O IZGUBI VOLJE DO ŽIVLJENJA)

*Ne pozabimo, da je ves namen depresije preprečiti občutek žalosti. R. S.
Čisto, prečinjeno dušo hitro zajame temna noč, bolj ko se vzpenja k zavesti o sebi, bolj jo boli vsakdanja surovost. B. I.*

Nekateri starši res niso sposobni otroku nuditi ljubezni, a nihče jih nima pravico na suho kastrirati! B. I.

Mogoče veste, kako je pasti v črno globel, ko se nam vse najlepše sanje sesujejo v prah in pepel? Mogoče ste že okusili brezdanje praznino, ko nas vsakdanje stvari ne veselijo več, negativne, prisilne misli se prerivajo iz knjige lobanj, kot da bi hotele iz avdicije napraviti črno mašo najglobljih zveri. Ni roke, ki bi nas lahko dosegla, dotiki so prazni in prosojni kot trstika. Trenutek, ko se zaljubljeno telo spremeni v hladno, spačeno mumijo, izguba ljubezni pa sproži neskončno željo po izstopu iz praznega, vollega sveta, posulega z grobovi umrlih sanj. Kaj narediti, ko vstajanje iz postelje postane podvig, vsakdanji sprehod pa je podoben maratonskemu teku?

Vprašanje za pol dolarja je popolnoma jasno, da je to DEPRESIJA, bolezen sodobnega časa, ki občasno, v lažji ali težji obliki zajame kar 5 odstotkov prebivalstva. Zakaj je duševna motnja, s katero se večinsko spopadamo, še vedno tabu tema? Smo se pregrešili zoprer naravo, da nas sedaj kaznuje z mrakobo skrajne melanholije, so naši geni pomankljivi opremljeni? V družbi, ki je kapitalsko, storilnostno usmerjena, v kateri je potrebno biti "hit" in vseskozi dejaven, je greh priznati, da ne zmoremo, da nas je minila volja po pridobivanju in služenju, da nas ne zanima več nakupovati in izrivati druge. Kakšen mrak se je zažrl v naše telo, da se je duša uprla, zakaj jo je zajela samota neskončnega hrepenenja? Ali naše eterično telo žaluje za stariimi, dobrimi časi nepokvarjenih iluzij, ki so zbežale v nedrja umetnosti. Smo vsi ljudje po naravi umetniki in nas neustvarjalno življenje kaznuje z zaporo finoslovnega ovoja?

Analitična psihologija o depresiji je po mojem razumevanju jasna in nedvoumna. Ljudje z različno hudimi oblikami depresije so običajni na eni izmed razvojnih stopenj, ki se začnejo pri šestem mesecu starosti, ko gre za to, da se dojenček odlepi od matere, začne preizkušati svoje meje in se pogumno soočati z zdravo žalostjo. Če mama ni dovolj zrela, bo otroku zaradi lastnih strahov preprečila zdravo raziskovanje sveta, ki vključuje tudi premagovanje stresa in narcisoidnih omejitev. Zgodba se generacijsko ponavlja, vsaka družina ima za zaslonom posebna, skrivna čustva in travme, o katerih se ne govori (Beri odrešujoče preprosto knjigo – R. Skynner, J. Cleese? Družine in kako v njih preživeti.) Lažjo, krajšo izgubo življenjskih sil se da preživeti z naslonitvijo na socialno mrežo, z iskrenimi pogovori (po domače tnanjem), meditativnimi sprehodi in obiski

alternativnih zdraviteljev, pri težji motnji, ko je na daljši rok ogrožen naš vsakdanji življenjski stil, drobna veselja in zanimanja, pa je potrebno obiskati zdravnika, da nam predpiše ustrezno medikamentalno terapijo, ki se je moramo držati, da so možganske vijuge spet sposobne normalno prenašati serotonin, snov, ki je nepoetično potrebna za doživljanje sreče.

Sodobni ljudje smo polni napuha in mislimo, da s pomočjo tehnike obvladamo naravo in svet, prezrli smo nežno šepetanje duše, v bistvu smo krhki in minljivi kot dežna kaplja, ki pronica skozi noč. Naš ustroj je filigransko občutljiv, kot nepopolna podoba Boga smo neraziskani in nedoumljivi, zato je potrebno včasih odvreči vsa duhamorna bremena, se malo vsesti sami s seboj ... zvezdno nebo nad nami bo poiskalo najboljši odgovor; če pa ne zmoremo, nam ljudje v belem lahko za stisko predpišejo pozabo...

Premalo nas je, da bi se sami ubijali!

Igor Bizjan, občasni melanholik

Karitas Portorož Informacijska pisarna Skupnost Srečanje

Cvetna pot 4
6320 Portorož

Pomoč odvisnikom in njihovim
staršem
tel.: 67- 46- 700
vsak dan od 8. do 16. ure

ODLOČILNI KORAK

Sredi januarja je v sejni dvorani portoroške krajevne skupnosti potekal dvodnevni seminar na temo odvisnosti. Predaval je dr. **Gianfranco Giuni**, protestantski pastor in obenem vodja preventive in izobraževanja pri Teen Challenge v Italiji. Seminar sta organizirala **Magdalena** in **Matjaž Horjak**, ustanovitelja društva za pomoč in svetovanje odvisnikom v rehabilitaciji IZHOD. Seminar je bil namenjen vsem, ki se že ukvarjajo z odvisniki in posledicami odvisnosti od prepovedanih drog, alkohola ali z drugimi življenjsko pomembnimi težavami. Namen seminarja je razumeti težave, ki povzročajo odvisnost in kako se z njo spoprijeti, opredeliti in ovrednotiti pomen družine v procesu ozdravljenja s pomočjo naukov iz Svetega pisma in z vero. Eno od spoznanj na seminarju je bilo, da je odvisnik vse bolj zaposlen z iskanjem in pridobivanjem snovi, od katere je odvisen, soodvisna oseba (običajno mati) pa čedalje več pozornosti posveča odvisniku, njegovemu vedenju in snovi, zato se začne spreminjati tudi njeno vedenje in način življenja, ki se prilagodi življenju odvisnika. Med udeleženci je bilo nekaj ozdravljenih odvisnikov, ki so izpovedali svojo izkušnjo. Njihove oči so izražale ponos, niti sence skrbi o materialnih dobrinah, ki zaposlujejo druge mlade, da se odpovedujejo mislim na družino in otroke. Ali mora človek skozi pekel, da začne ceniti življenje?

NEGA NOG NA DOMU

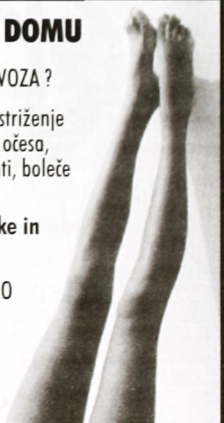
NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

STROKOVNO OSKRBITO
NA VAŠEM DOMU

Vinčec Karim
s.p. zdr. tehnik pediker
TEL. 031/ 851-242

BREZDOMCI SO DOMA POVŠOD IN NIKJER

»Kralji ulice« – prvi slovenski časopis za brezdomstvo in druga socialna vprašanja (izdajatelj: Društvo Kralji ulice, Ljubljana, 2005)

V hladnih jesenskih in zimskih dnevih se naša pozornost, bolj pogosto kot sicer, osredotoči na zanemarjene in družbeno odrinjene brezdomce, ki so v vsakdanjem žargonu ožigosani kot klateži, smrdljivci, potepuhi ali klošarji. Nemila usoda jih je pognala na brezpotja življenja, na brezciljno tavanje med ostanki človeških odpadkov objestnosti in napuha. V času ko je postala prva dnevna zapoved potrošništvo, je njihova prisotnost za nekatere moteča, večina pa z njimi iz privzgojene vljudnosti »sočustvuje« zgolj verbalno ali jim »filantropsko« podari kako cigareto in peščico drobiža.

Nekako običajno je postalo, da se kratkotrajna človekoljubnost najbolj razcveti v času decembrskih praznikov (adventni čas, božični in novoletni prazniki); tudi mediji tedaj izčrpno poročajo o tej socialni problematiki, ki jo lajša delovanje javnih kuhinj in redkih brezdomskih zavetišč. Seveda pa to še zdaleč ni dovolj, saj sodobni tempo življenja »proizvaja« čedalje večje število iz družbe (samozizločenih neboljencev obeh spolov, ki se iz različnih vzrokov ne morejo vključiti v kolesje sodobnega časovnega stroja. Na ljubljanski pedagoški fakulteti je bila v okviru socialne pedagogike leta 2005 uvedena pomembna novost – izbirni predmet »Delo z brezdomci«. Kot refleksija dela študentov oziroma kot delček večje raziskave o brezdomcih v Ljubljani se je junija pojavila poskusna številka časopisa o brezdomstvu in sorodnih socialnih vprašanjih, ki je od poskusnih 800 izvodov dosegel naklado 5.000 natisnjenih izvodov, prodajajo pa ga brezdomci sami. Zamisel sicer ni čisto nova, saj časopise, ki jih prodajajo brezdomci, poznajo v skoraj vseh večjih mestih po svetu. Eden najbolj znanih cestnih časopisov je »The Big Issue«, ki je začel izhajati leta 1991 v Londonu kot mesečnik, pozneje pa se je kot štirinajstdnevnik razširil tudi na območje Avstralije, Južne Afrike in Namibije. Geografsko najbližji časopis, ki

izhaja v mestu, po velikosti primerljivem z Ljubljano, je »Megaphon« v Gradcu, ki je denimo v letu 2003 večino prihodkov pridobil od prodaje in oglaševanja ter od dotacij in donacij. Tudi osnovna zamisel prvega slovenskega cestnega časopisa »Kralji ulice« je, da brezdomcem omogoča pridobivanje

Foto: AZ

dohodka na zakonit način in z lastnim delom. V slovenskih »Kraljih ulice« reklam še ni uspešnost tega projekta pa bo merjena s tem, koliko brezdomcev se bo vključilo v prodajo časopisa oziroma koliko mimoidočih se bo odločilo za njegov nakup. Urednica Špela Razpotnik, doktorica socialne pedagogike, pravi da je pričujoči časopis nekakšna pomoč brezdomcem, širši cilj te izdajateljske akcije pa je aktivnejša in družbeno sprejemljivejša udeležba brezdomcev v javnem življenju.

Seveda ni realno gojiti utopičnih pričakovanj po takojšnji rešitvi strukturnih težav, ki povzročajo brezdomsko problematiko ali po spremembi njihovih načinov življenja. Skrb vzbujajoča je ugotovitev, da je vse več mladih brezdomcev, katerih potepuštvu je povezano z odvisnostjo od drog. Po mnenju dr. Raz-

potnikove je za njih prehod v odraslo življenje pretežak, že zaradi tega, ker si ne morejo najti stanovanja, ki je na Slovenskem v zadnjem času postalo »znanstvena fantastika«. To skratka pomeni, da potepuštvu oziroma brezdomstvu ni več zgolj problematika srednjih ali starejših generacij, temveč je, vsaj prehodno, povezano s čedalje večjim naraščanjem brezposelnosti med mlajšo populacijo. Zaenkrat je ta socialna problematika najbolj pereča v največjih mestih (npr. Ljubljana, Maribor), vendar se širi tudi v druga regionalna središča, kjer bo verjetno kulminirala v naslednjih letih. Časopis »Kralji ulice« prinaša zgodbe, misli, slike in črtice – ujete delčke življenj piscev in ustvarjalcev. Te na trenutke čarobne, smešne, otožne ali obupane, vendar tudi iskriče izpovedi se pogosto usmerjajo k ljubezenskim čustvom (ljubiti, biti ljubljen); obujajo žarek upanja, da vse humanistične vrednote v zarji novega tisočletja še niso zapravljene.

Slavko Gaberc

na Prešernovem nabrežju
v Piranu
Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, rarege, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljna vina.

Za obisk se priporočajo.

O potrošništvu

- * Danes je bodoči poklic vsakega otroka poklic izučenega potrošnika. (David Reisman)
- * Delavci so preobraženi v potrošnike, ki proizvajajo zato, da bi trošili. (John Keane)
- * Oglaševanje ne služi toliko reklamiranju proizvodov kot promociji trošenja kot načina življenja. (John Kean)

50 LET GLASBENE ŠOLE PIRAN

Od njenega začetka v šolskem letu 1955/56 je Glasbena šola Piran prešla različne oblike svojega delovanja: najprej kot podružnica GŠ Koper, nato kot samostojna šola, kasneje v okviru Centra za glasbeno vzgojo Koper, danes pa spet kot podružnica GŠ Koper. Kljub različnim statusom, se je delo učiteljev GŠ Piran napredovalo, s čimer so prispevali, da so se mladi glasbeniki odločali za glasbeni študij, se vračali na matično solo, nekateri so se zaposlili v drugih krajih Slovenije, marsikateri pa deluje tudi v tujini.

V letošnjem šolskem letu se bo v okviru praznovanja 50. obletnice zvrstilo kar nekaj dogodkov, ki bodo obeležili praznovanje šole. Prvi tak dogodek je bil **koncert učiteljev v sredo, 21. decembra 2005 v dvorani Godbenega doma Piran**. Ta dan ima tudi simbolični pomen, saj se je leta 1948 v hotelu Piran začelo glasbeno šolstvo v Slovenski Istri. Na koncertu so se učitelji, ki poučujejo na glasbenih šolah v Piranu, Izoli in Kopru, predstavili kot solisti pa tudi v komornih zasedbah: **Selma Chicco** – klavir (GŠ Koper), **Aleksandra Češnjevar Glavina** – klavir (GŠ Piran), **Bojan Glavina** – klavir (GŠ Piran), **Asja Grauf** – flavta (GŠ Piran), **Antonije Hajdin** – violončelo (GŠ Izola in Piran), **Danijela Masliuk** – klavir (GŠ Koper), **Borut Novakovič** – lutnja (GŠ Piran), **Mirko Orlač** – pozavna (GŠ Izola in Piran), **Robert Stanič** – klarinet (GŠ Piran), **Igor Svarc** – violončelo (GŠ Koper), **Amanda Vidic** – violina, (GŠ Piran). Pogumno so stopili na oder in s svojim izvajanjem pokazali tako znanje kot ljubezen do glasbe in prepričani smo lahko, da danes vse te izkušnje prenašajo na učence.

V okviru praznovanja 50. obletnice napovedujemo **koncert bivših učencev koncertantov**, v marcu nastop najmlajših, v aprilu načrtujemo nastope v sodelovanju z drugimi glasbenimi šolami, v maju nastop najboljših učencev solistov z orkestrom, vrh pa naj bi bila **osrednja prireditev sredi maja**, ko se bo piranska glasbena šola predstavila z najboljšimi učenci.

Danijela Terbižan, pomočnica ravnateljice GŠ Piran

USPEH NA MEDNARODNEM TEKMOVANJU KLARINETISTOV

Konec oktobra je v italijanskem mestu Carlino pri Vidmu potekalo 3. mednarodno tekmovanje klarinetistov. Že drugo leto zapored se ga je udeležil učenec Rok Felicjan, ki se že 9. leto uči klarinet pri prof. Robertu Staniču na piranski glasbeni šoli. Ob klavirski spremljavi prof. Bojana Glavine je dosegel velik uspeh. Zasedel je 2. mesto in z 90 – imi točkami dobil 3. nagrado. Da je bila konkurenca 18 – ih klarinetistov nadvse močna dokazuje že to, da ni bilo podeljene 1. nagrade, kar pomeni, da nihče ni dosegel 95 točk. Čestitke!

BOGAT PROGRAM OB KULTURNEM PRAZNIKU

Portoroški Avditorij v sodelovanju z drugimi dejavniki napoveduje izjemno bogat program ob kulturnem prazniku, ki ga praznujemo 8. februarja. V petek, 3. februarja z začetkom ob 12. uri bo v galeriji Gaspar odprte razstave knjig za otroke z naslovom Mediteranska knjižnica. V torek, 7. februarja ob 10. uri bo na Tartinijevem trgu slikarska delavnica za učence višjih razredov osnovnih šol, pomenovana Presernovanje. V sredo, 8. februarja se bo zvrstil niz dogodkov. Med 11. in 17. uro si bodo obiskovalci lahko brezplačno ogledali galerije in razstave v mestu. Formo vivo ter Pomorski muzej, Institut za dediščino Sredozemlja bo tega dne ob 11. uri ob samostanu predstavil svoje delovanje in potek arheoloških razskav v cerkvi sv. Katarine. Istega dne ob 18. uri bo Avditoriju tudi slavnostna akademija ob kulturnem prazniku. Ob bogatem programu bodo tudi podelitev letošnjih plaket Občine Piran. V soboto, 11. februarja z začetkom ob 19. uri bo v kulturnem domu v Sv. Petru koncert domače glasbene skupine Spicikuc. V petek, 17. februarja bo v Kazermi v solinah razstava Genius Loci Lera 2005. V soboto, 18. februarja ob 18. uri pa bo še odkritje plošče s piransko deklaracijo na mestnem obzidju.

DRUŽINSKO GLEDALIŠČE KOLENC V IZOLI

V četrtek, 19. januarja je bila v izolski matični knjižnici gledališka predstava Maček Muri, ki jo je uprizorilo Družinsko gledališče Kolenc, gostje knjižnice pa so bili otroci iz strunjanske OŠ Elvira Vatovec in njihovi spremljevalci. Predstava je bila nagrada Mladinske knjige za uspešno izveden Unicefov projekt Spoznavajmo otroke sveta, ki so ga v knjižnici izvajali v preteklem šolskem letu. Predstava Maček Muri je priredba, nastala po istoimenski knjigi **Kajetana Koviča**. Maček Muri je navaden maček iz Mačjega mesta, ki obišče otroke v gledališču. Poznan je zaradi svoje mačje knjige. Ker jo na poti izgubi, nam ne more pripovedovati o dogodkih iz Mačjega mesta. Otroci so bili v predstavo aktivno vključeni: ploskali so, peli, govorili v mikrofoni in plesali. Mačku Muriju so pomagali poiskati knjigo in med iskanjem ugotovili, kaj vse se dogaja v Mačjem mestu. Maček Muri je vsakega otroka pristrčno objel in mu povedal, kako zelo rad ga ima. Na koncu so se otroci skupaj z mačkom Murijem pri knjižnem pultu še fotografirali. Gledališko skupino sestavlja pet članov vsestransko dejavne in ustvarjalne **družine Kolenc**, doma z Vač: mama Anka, ki je idejni vodja skupine, oče Zvone ter hčerke Jana, Mojca in Špela.

(šp)

ZGODAJ JE TREBA ZAČETI

Otroci v osnovni šoli Sečovlje imajo turistični krožek. Učiteljica jim je že na prvem srečanju pripovedovala, kako bo lepo, ko bo urejeno igrišče za golf. Takrat bo v Sečovljah lepše, je obljubila. Urejena bo kolesarska steza, tržnica, spominska soba pa soba za mlade... V Sečovljah bodo tudi apartmaji. V šoli bodo pripravili igrico v domačem narečju o tem, kako se pripelje kolesar v Sečovlje, si ogleduje golf, se vzpne do ruševin samostana sv. Onofrija...

Vse od začetka uveljavljanja tiska kot pomembnega generatorja javnega mnenja – tudi v tako imenovanem »zlatem obdobju« razvoja mnenjskega tiska od konca 17. do začetka 19. stoletja, ko se je oblikovala meščanska politična javnost – so ob časopisih, ki so kritizirali fevdalni sistem, sobivali tudi takšni, ki so ga hvalili in povečevali takratne vladarje.

Takšna je bila tudi francoska revija *Mercurie Galant*, ki jo je večinoma pisal en sam človek, **Jean Donneau de Visé**, namenjena pa je bila manj učenemu občinstvu. Revija je objavljala zvečine laskava poročila o dejanjih kralja Ludvika XIV. ter o zmagah, ki so jih izbojevale njegove vojske. Za tovrstno propagando pa je založnik seveda dobil znatno podporo vlade. Tudi v tistih časih dednih monarhij, ko vladarjev ni bilo mogoče zamenjati po demokratični poti na volitvah, so se vladarji, kot denimo Ludvik XIV., prav dobro zavedali, da se je treba svoji dvorni javnosti predstaviti v lepi, ugodni luči. Dežela Kranjska je svoj prvi časopis, *Vodnikove Lublanske novice*, dobila šele leta 1797, več kot sto let po začetku izhajanja francoskega »Galantnega Merkurja«. Toda navkljub capljanju za sveto-

vnim razvojem tiska se žal tudi pri nas nismo mogli izogniti časopisom, ki so objavljali hvalospeve oblasti. Celo več, nekateri časopisi so za takšno klečeplazništvo od vlade skrivaj dobivali denar. O takšnih, na videz neodvisnih časopisih, je že leta 1884 pisal **Janez Jesenko**, ki bi ga upravičeno lahko imeli za prvega medijskega analitika na naših tleh. Njegovo razmišljanje je, čeprav staro več kot sto let, še zelo aktualno, zato ga bralkam in bralcem v razmisljek objavljamo:

»Različni časopisi storijo vse za denar, za darila, za gmotne koristi ... Dokler še ni bilo tiskovnih agencij, so si vlade pomagale po drugi poti, da so s svojimi namerami prodrle med občinstvo, da bi prišle do večjega vpliva v časopisju. Skrivaj so si navadno za velik denar kupile uveljavljene in razširjene časopise, ki so potem vladi gladili pot v javno mnenje. Včasih pa so vlade na skrivaj zase pridobile na videz neodvisne može, zlasti pisatelje, ki so z obilo vladnega denarja, tj. državnim denarjem, osnovali nov časopis ter ga po volji vlade urejali in izdajali. Vse te časopise, naj so bili popolnoma v lasti vlade ali ne, je vlada na skrivaj neprestano podpirala, jim pošiljala denar, poštne znamke in vesti, pomembna poročila, ki so bralce posebno zanimala in ki jih drugi časopisi niso mogli dobiti, vsaj tako hitro ne. Navadno so vsaj za nekaj časa taki

časopisi v očeh bralcev ohranili navidezno neodvisnost. Vladi je to posebej koristilo, ker je v teh časopisih, na videz neodvisnih glasilih javnega mnenja, dosti lažje zagovarjala in razširjala svoje namene in odloke kot

v časopisih, ki nosijo orla na čelu (mišljeni so časopisi, ki so bili uradno, javno last (avstroogrške) vlade – op. ured.). S časom je bralstvo spregledalo razmerje med vlado in na videz neodvisnim časopisom, pravim, to razmerje je spregledalo bralstvo, tj. več ali manj bralcev, nikoli pa ne vsi. (...) Tem časopisom pravimo »oficiozni« (v sodobni slovenščini bi jim rekli poluradni ali na pol uradni - op. ured.) in jih ločujemo od »oficielnih« ali »uradnih«.

Neverjetno sveže razmišljanje, zob časa kot da bi mu ne mogel priti do živnega ... Vsaj v naši ljubki občini ne! Kakršnakoli podobnost med opisom v odlomku Jesenkovega podlistka in razmerjem med piransko županjo in Primorskim utripom ni nenamerna!

L. S. Z.

Tisti, ki pozabljajo preteklost, so obsojeni, da jo ponavljajo.

FRANCOZI V ISTRI

Precej ljudi v Sloveniji, seveda tudi v Istri in celo v naši občini pravi, da ima francoske prednike. Mineva dvesto let od njihovega prihoda v naše kraje. Tega dogodka so se spomnili portoroški filatelisti in pripravili priložnostni poštni žig.

Po bitki treh cesarjev pri Slavkovu (nem. Austerlitz – med Brnom in Olomucem), 2. decembra 1805, v kateri je Napoleon I. veličastno premagal čete ruskega carja Aleksandra I. in avstrijskega cesarja Franca II., je moral slednji v pogajanjih, ki so sledila v Bratislavi (Požunu – 26. decembra 1805) francoskemu Kraljestvu Italija odstopiti ozemlje bivše Beneške republike, ki ga je habsburška monarhija pridobila s campofor-mijskim mirom (1797). Z mirovno pogodbo so pod francosko nadoblast prišli nekdanja Beneška I s t r a ,

ki so jo Francozi okupirali že sredi novembra, območje Tržiča (M o n -

falcone) in Furlanija. Z dekretom o začasnih organizaciji uprave na bivšem beneškem ozemlju (29. januarja 1806) je Istra postala osma provinca Benečije. Na čelu istrske province (sedež je bil v Kopru) je bil civilni magistrat, ki so ga sestavljali magistratni predsednik (za predsednika istrskega magistrata so imenovali Angela Calafattija), finančni intendant, upravitelj rudnikov in gozdov, inšpektor javnih del, voda, mostov in cest ter policijski delegat.

To ni prva navzočnost Francozov v Istri, je pa prva upravna ureditev na delu sedanjega ozemlja Slovenije. Ker je francoska prisotnost na našem ozemlju pomembna tudi z vidika poštne zgodovine, so se v društvu odločili, da njihovo prisotnost v naših krajih obeležijo tudi filatelistično. Društvo v prihodnosti sicer načrtuje še nekaj priložnostnih žigov ter ob izdaji manjšo filatelistično razstavo na piranski pošti. Ena od vitrin bo posvečena pošti iz francoskega obdobja.

Mitja Jančar

DANY STANIŠIČ PIRANSKI ŠPORTNIK LETA

Dany Stanišič (Foto: až)

V Tartinijevem gledališču je bila tradicionalna prireditev Športnik Pirana 2005. Športnik lanskega leta je postal jadralca **Dany Stanišič**, ki je osvojil medalje na največjih mednarodnih jadralskih tekmovanjih. Moška ekipa leta v individualnih športih (moški) sta postala jadralca **Tomaž Čopi** in **Davor Glavina**, ženska ekipa v individualnih športih jadralki **Alja Černe** in **Teja Černe**, ekipa leta v kolektivnih športih **Košarkarski klub Portorož**, priznanje za športni dosežek v neolimpijski panogi je prejel **Jasmin Bećirović** (tajski boks), priznanja kot zaslužna športna delavca sta prejela **Milan Emeršič** in **Stasja Mehora**, kot obetavni mladi športniki pa **Nikola Đorđević** (balinanje), **Nik Pletikos**, **Kim Pletikos**, **Luka Domijan** (vsi jadranje) in **Jaka Drenik** (košarka). Organizatorji, Športni in mladinski center Piran, so podelili priznanja tudi vsem državnim prvakom, organizatorjem odmevnejših športnih dogodkov ter podjetjem, ki so najbolj naklonjena športu.

TRI DNI TEKA NA OBALI

Med 10. in 12. februarjem pripravlja **ŠKID Jaz sem najboljši** iz Portoroža tridnevno tekaško prireditev. Domačim in tujim ljubiteljem teka se ponuja možnost kvalitetnega treninga na suhi podlagi ter kontrola lastne pripravljenosti, ne bo pa zmanjkalo priložnosti za prijateljska druženja. Tekaški zbor je mišljen tudi kot krajša priprava športnikov v okviru njihovih zimskih priprav. Etapni tek - trase bodo potekale ob morju - je tudi tekmovalnega značaja, najuspešnejši bodo namreč nagrajeni. Informacije: 041/ 724-262 (Mojmir).

ŠPORTNA NEDELJA ZA MLADE

Športni in mladinski center iz Pirana vabi vse osnovnošolce, srednješolce, študente, da se vsako nedeljo do 30. aprila med 18. in 21. uro udeležujejo »Športnih nedelj za mlade«. Mladi bodo lahko tekmovali v košarki, odbojki, nogometu, rokometu in namiznem tenisu. Cilj organizatorjev je v prvi vrsti vzpodbujanje mladih k ukvarjanju s športom v prostem času ter ublažiti negativne vplive sodobnega življenja na mlade, negovanje in razvijanje družabnosti, uveljavljanje načel športnega obnašanja idr. Za podrobne informacije pokličite: 671-03-90.

JAVNI POZIV VESLAŠKI KLUB PIRAN

vabi vse člane na redni letni občni zbor, ki bo 3.2.2006 ob 19. uri v prostorih Krajevne skupnosti Portorož, Obala 16. Portorož.

Upravni odbor

NA CESTI GRE ZA SEKUNDE...

Diego bo še lep čas odvisen od bergel. (foto: až)

Piranski gimnazijec **Diego Panger**, doma iz Sečovelj, se le srečnemu naključju lahko zahvali, da se v prometni nesreči, ki se je pripetila v soboto, 7. januarja ob 20.30 v semaforiziranem križišču na lucijski magistrali, v kateri je bil udeležen kot voznik kolesa z motorjem, ni huje poškodoval. V križišče je pripeljal iz koprške smeri, ko mu je z vožnjo skozi rdečo luč prednost izsilil voznik avtomobila bele barve, ki je po nesreči nadaljeval vožnjo v smeri lucijske šole (izsledili so ga čez nekaj dni). Diego, ki smo ga obiskali na njegovem domu, nam je opisal nesrečo, kot se je spomni. Pravi, da se je vse zgodilo z bliskovito naglico. Po silovitem trčenju ga je najverjetneje vrglo čez havbo in je obležal na asfaltu. Zdravstveno prvo pomoč mu je nudil lucijski zdravnik, zatem pa so ga z rešilcem prepeljali v izolsko bolnišnico. Tu so ugotovili zlom stegenice ter poškodbe stegenske mišice. Diego je še dodal, da je vsaj troje stvari vplivalo na to, da se nesreča ni končala huje, kot se je: vožnja s čelado, zaviranje, ter to, da je imel na hrbtu šolsko torbo, ki mu je ob padcu preprečila poškodbe glave. V bolnišnici je bil dva tedna, tudi 18. rojstni dan je praznoval tam. Zdaj je doma, a še lep čas bo odvisen od bergel. Diegova nesreča je bila le ena v nizu prometnih nesreč okoli letošnjih praznikov, v katerih so bili udeleženi naši občani. V eni od njih je življenje izgubil znani nekdanji portoroški taksist, v drugi pa se je hudo poškodoval pevec Vokalne skupine Portorož.

(až)

POGORELO POSLOPJE V TRUBARJEVI SE POČASI OBNAVLJA

Lanskega 2. oktobra ob 5. uri zjutraj je zgorela enonadstropna stanovanjska stavba v Trubarjevi 44 v Piranu, v kateri živi družina Francuz. 13-letna hči je brala ob sveči in zaspala. Sveča se je prevrnila na tla, nakar se je vnela preproga, takoj zatem pa pohištvo in stene. Ogenj se je bliskovito širil, trije družinski člani, mati, sin in hči, so bili prisiljeni reševati gola življenja in so grozeči nevarnosti ubežali kar v pižamah. Požar se je razširil celo na sosednje poslopje. Kljub hitri intervenciji piranskih gasilcev, je nastala nekaj milijonska škoda. Nesrečni družini, ki je praktično ostala brez vsega, sta na pomoč takoj priskočila občinska civilna zaščita in piranski Rdeči križ, Penzion Panorama pa jim je ponudil streho nad glavo. Z raznimi akcijami so družino podprle institucije in posamezniki. Oče otrok, ki je gradbenik, se je lotil obnove poslopja in to postopoma dobiva novo podobo. Človeška solidarnost je tokrat zmagala na najboljši možni način. (až)

MI MED SEBOJ

čestitamo * voščimo * vabimo * zahvaljujemo se

☼ Ob nesreči, ko nam je oktobra lani zgorela hiša v Trubarjevi ulici v Piranu, se za vso podporo iz srca zahvaljujemo donatorjem in humanitarni akciji, ki jo je pripravila Območna organizacija Rdečega križa Piran. Skupno 505.000 tolarjev za nakup stanovanjske opreme so darovali: **Andrej Benedik, Gold Club d.o.o. Sežana, Nadja Gombač, RKS, Casino Portorož d.d., Renato Šraml, družina Plemelj, Nered d.d., Darko Petaver, Borut Širca in Nada Gregorič.**

Za nesebično pomoč se zahvaljujemo tudi piranskemu **Karitasu, Gorazdu Senčarju** iz Penziona Panorama iz Pirana, **učiteljem in učencem OŠ Cirila Kosmača Piran**, družini **Letica** iz Pirana, gospe **Ivanki Pustotnik** ter vsem prijateljem in sorodnikom.

Družina Francuz

☼ V prihodnjih dneh praznuje **Vlado Milunovič** iz Pirana. Njegovi prijatelji mu želijo vse najboljše.

☼ Iskreno se zahvaljujemo **Casinoju d.d. Portorož** za dežnike, ki smo jih podarili krvodajalcem na krvodajalski akciji 5. decembra lanske leto v Izoli.

RK Piran

DOBER DAN, ŽIVLJENJE

Če imate težave po razvezi ali razpadu izvenzakonske skupnosti, ste vdovi ali samski in imate težave z navezovanjem stikov z drugimi ljudmi, se lahko vključite v skupino »Dober dan, življenje«. Z izmenjavo izkušenj z ljudmi, imajo podobne stiske in ob strokovni pomoči boste lažje premagovali svoje stiske in težave. Skupina se sestaja vsak drugi in četrti petek v mesecu med 18. in 20. uro v prostorih KS Portorož, Obala 16, Portorož. Pokličite: 041/914-823 (Branka).

Človek umre tolikokrat, kolikokrat izgubi svoje najdražje.

ZAHVALA

Zapustila nas je

MOJCA - MARINA KOSMAČIN

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavkam in sodelavcem Hotelov Morje in znancem za izkazano sočutje. Zahvaljujem se vsem, ki so mi, ob tem težkem trenutku, nesebično stali ob strani.

mama **Jolanda**

IN MEMORIAM:

INES CRNKOVIČ, ROJ. ZORIČ

Pred nekaj meseci smo se poslovili od drage Ines Crnković, rojene Zorič. Rojena je bila na Reki 8. avgusta 1924. Svoje otroštvo in mladost je preživela v Puntu na Krku z mamo in očetom Nikolom Zoričem, ki je bil utemeljitelj in lastnik ladjedelnice v Puntu.

Leta 1957, po smrti svojega moža, se je s sinom preselila v Portorož, kjer je z mamo in očetom, ki je takrat že delal v ladjedelnici na Bernardinu, živela v Mirnem kotu. V drugo se je poročila z Josipom Crnkovičem.

Življenje - čeprav pestro - ji ni prizanašalo. Po materini smrti in po smrti drugega moža ni izgubila poguma, živela je naprej z očetom ter z družino sina Branka. Čeravno krhkega zdravja, je bila po svojih močeh v veliko pomoč svojcem pri vsakdanjih opravilih. Bila je tudi spretna šivilja ter izdelovalka goblenov. S svojimi izdelki je celo sodelovala na razstavi goblenov v prostorih Krajevne skupnosti Portorož. Oče ji je umrl leta 1981, kar je bilo zanjo nov življenjski udarec.

Leta 1987 se je odselila iz Portoroža. Najprej je odšla v Pazin, od koder je bila njena mati, zatem v Labin ter leta 1994 v puljski dom za ostarele. V tem lepem obmorskem mestu je našla svoj mir. Še več, začela je odkrivati skrite talente kot oblikovalka glin in glinamola, razvila pa se je tudi v odlično slikarko. Njene slike, figure, reliefi, ki so plod tankočutnega opazovanja narave, ljudi, barv, krasijo prostore in hodnike doma. Leta 1997 je pripravila tudi samostojno razstavo svojih stvaritev. Aktivno je sodelovala v družabnem življenju doma, vzpodbujala ustvarjalnost pri drugih in s tem v življenje doma vnašala veselje in mir. Njene čudovite slike in glinasti izdelki so trajni spomin na njeno neizmerno ustvarjalno notranjo moč.

Vezi, ki jih je stkala in spleta z ljudmi iz različnih okolij, so kot gobleni, figure in slike, ki jih je ustvarila, so kot mreža ljubezni, ki bo ostala za vselej.

To, kar me je pri njej najbolj presenečalo, je potrditev resnice, da je vsako življenjsko obdobje lahko novo, ustvarjalno, bogato!

Hvala Ti, Ines!

M. O.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

VIKTORJA MARKA ZAGMAJSTRA

(25. 4. 1928 – 12. 1. 2006)

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in bivšim sodelavcem – miličnikom za izrečena sožalja, cvetje in sveče. Iskrena hvala vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih najprej priskočili na pomoč, še posebej gospem Veroniki Fuks, Ljubici Čopi, Loli in Željki Vasič ter gospodoma Dragu Kitanoviču in Rajku Filipoviču. Najlepše se zahvaljujemo njegovim bratom in drugim vaškim godcem z Bizeljskega, ki ste mu zapeli in zaigrali v slovo. Za poslovilni govor se lepo zahvaljujemo g. Vinku Močniku. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Počivaj v miru!

Žalujoci: žena **Marija**, hčerki **Margerita** in **Viktorija** z družinama. Portorož, 17. januar 2006

Portorožan št. 12, dec. 2005: »Občinsko maslo na glavi Portorožana«

Avtorica članka Livija Sikur Zorman je v glasilu Portorožan izdajateljica Krajevne skupnosti Portorož, Obala 16, 24. decembra 2005, v članku pod naslovom Občinsko maslo na glavi Portorožana v svoji znani objestnosti in splošnem bolnem kritizerstvu vsega, med drugim zapisala tudi naslednje: »V Portorožanu smo že pisali o sramotni kravji kupčiji med piransko županjo in lokalnim listom Primorski utrip. Bistvo njune »Španovije« je, da županja v Utripu objavlja različna občinska uradna ali manj uradna sporočila – proglose, javne pozive, razpise, voščila ipd.–, ki jih plačuje z denarjem iz občinskega proračuna. V zameno pa Primorski utrip objavlja pogovore z županjo, desetine njenih slik in celo njene govore, skratka, spremlja, oznanja in agitira njeno politično dejavnost«. Svoje zle namere potrjuje tudi s stavkom: »Toda Portorožan v zameno za naročilo ni pripravljen na kravje kupčije«, ter: »Ker se županjino dvorno spremstvo zaveda, da Primorski utrip ni prav verodostojno glasilo in da ga berejo bolj ali manj njeni verniki, so si za svojo propagando omislili še en časopis, in sicer Žurnal ...«, s čimer je grobo žalila medij Primorski utrip in mu povzročila škodo. Resničnost navedb bo morala dokazati na pristojnem sodišču.

Časopis Primorski utrip, katerega izdajatelj je Informa Portorož, deluje v skladu z Zakonom o javnem obveščanju in kodeksom DNS, njegov odgovorni urednik pa je eden redkih novinarjev na Primorskem, ki je prejel nagrado Consortium veritas DNS. Informa Portorož nastopa na tržišču kot poslovni subjekt in ne sklepa sramotnih kravjih kupčij, kot navaja vaša dopisnica Livija Sikur Zorman, ob očitni podpori in soglasju odgovornega urednika ter izdajatelja glasila KS Portorož? Kot ugotovljamo, glasilo Portorožan že kar nekaj let vodi medijsko kampanjo zoper lastno občino ter županjo Občine Piran Vojko Štular ter se pri tem sklicuje na svobodo obveščanja. Ne moremo pa si dovoliti, da sramoti tudi časopis Primorski utrip, zato bomo v skladu z zakonom tudi ukrepali.

Informa Portorož ponuja svoje storitve z uradnim cenikom in pisnimi ponudbami vsem poslovnim subjektom kakor tudi obalnim občinam in krajevnim skupnostim. V skladu s kodeksom DNS tudi strogo ločuje novinarske prispevke od plačanih objav. Na vprašanje, ki ga žolčno izpostavlja avtorica v članku, zakaj občina ne objavlja plačanih prispevkov v Portorožanu (kar ni čisto res, saj občina glasilo v resnici tudi na določen način finančno podpira, Primorskemu utripu pa nikoli ni dodelila niti tolarja kakršne koli brezplačne pomoči, nimamo odgovora in ga naj Krajevna skupnost Portorož išče pri svoji lastni občini katere sestavni del je, le da tega v KS Portorož očitno ne dojemate in imate venomer občutek, da je KS nad Občino.

Od odgovornega urednika v skladu s 26. in 27. členom Zakona o javnem obveščanju (U. I. št. 35/01) zahtevamo, da v naslednji številki krajevnega glasila Portorožan objavi zgornji zapis z opravičilom. Popravek se mora nanašati brez sprememb in dopolnitev na enakem ali enakovrednem mestu, kot je bil objavljen sporni članek avtorice Livije Sikur Zorman. Hkrati vas obveščamo, da bo Informa Portorož zoper avtorico članka in v kolikor ne bo objavljeno zahtevano opravičilo v Portorožanu tudi zoper izdajatelja časopisa Portorožan

Krajevno skupnost Portorož, vložila tožbo pri pristojnem sodišču zaradi kaznivega dejanja zoper čast in dobro ime medija z zahtevkom za primerno odškodnino.

Adrijana Kranjc Vasovič

Portorožan št. 12, december 2005: »Surovi čas občine Piran«

Ker ste nekateri prizadeti iz vodstva Portorožana povsem napačno razumeli, zakaj sem vas prijavil Nadzornemu odboru Občine Piran, vam bom to pojasnil. V članku »Surovi čas občine Piran« je gospa Livija Sikur Zorman ob dejstvu, da sem sum o nezakonitem finančnem poslovanju Portorožana prijavil jaz, navrgla še nerazumljivo neresnico, da naj bi večkrat javno kritiziral Portorožana in bil zainteresiran za njegovo zadušitev. Kje pa, lepo vas prosim! Vi ste nujni za našo stranko Socialnih demokratov, javnost mora jasno videti, kdo je naša alternativa, kdo je tisti, ki se ponuja kot bolj sposoben. A brez zamere, dokler ste potencialna zamenjava vi, se ne bojim za prihodnost naše stranke, pa ne zanemarjam vseh težav, ki jih imamo pri vodenju občine in niti nezadovoljstva velikega dela javnosti z našim delom. Pri vsem skupaj pa se mi zdi pomembno predvsem to, da se v Krajevni skupnosti Portorož in glasilu Portorožan ponujate za najpristnejše varuhe morale in javnega interesa ter vse resne novinarje krivite skorumpiranosti. In prav zato menim, da je moja dolžnost javnosti povedati, kakšno je vaše dejansko delovanje. Saj veste: »Naj vrže prvi kamen, kdor je brez greha.« ali tudi »Najprej pometi pred svojim pragom«, ali za mlajše »Don't just talk the talk, walk the walk.«

Najprej moram priznati, da mi res že malo preseda, da moramo na JP Okolje permanentno kopirati naše arhive za osebne kampanje članov KS Portorož, ki baje zbirajo informacije javnega značaja. Predvsem pa mi preseda, da tudi potem, ko Nadzorni odbor opravi pregled in ugotovi popolno zakonitost našega poslovanja, dobimo

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice Levante in MURA

okrasni trakovi

bordure

modni gumbi

nogavice

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

V kemični čistilnici MARE že od leta 1994 skrbijo, da so vaša oblačila vedno znova čista, zlikana in dišeča.

»... nove dopise z neumnostmi v stilu: »Že večkrat smo vam dokazali nezakonnosti... bla, bla, bla...« Za zakonitost našega poslovanja skrbi kadrovska močna služba, predvsem zato, ker smo permanentno podvrženi državnim inšpekcijam, tako da nam na podjetju res niso všeč nebulozne interpretacije nekaterih pravnikov. Mene osebno pa moti predvsem to, da o izmišljenih nezakonnostih govori institucija Krajevne skupnosti Portorož, ki sama dejansko posluje nezakonito. Zato sem vas prijavil Nazornemu odboru. In ob dejstvu, da imate v svojih vrstah pravnike, ki se po vašem prepričanju baje dobro spoznajo na (ne)zakonito poslovanje javnega sektorja, so povsem otročje smešni izgovori, da pač niste vedeli ter da je kriva Občina, ker vam ni povedala oziroma, da je kriv kdo drug, ker vam ni povedal. Ne, to je vaša dolžnost in nihče vas ne bo držal za roko, ko enkrat dobite priložnost, da vodite nek del javnega sektorja. Priložnost in odgovornost.

Članek izpostavi tudi tri kampanjske teme Portorožana, na podlagi katerih si izmislil domnevni interes za ugasnitev glasila: kampanja kritike našega upravljanja portoroške plaže in garažne hiše v Arzah ter blodnje o domnevem nasprotju interesov in nezdržljivosti funkcij člana občinskega sveta in uprave javnega podjetja. Pri portoroški plaži vas sicer ne razumem najbolje, ker običajno pravite, da kopališča ne upravljamo gospodarno, ker se obnašamo preveč tržno. Dejstvo pa je, da je poslovanje plaže odlično. Na področju investicij in kakovosti je bilo v zadnjih dveh letih narejenega več kot prej v celem desetletju. Povsem nerazumljivo mi je, zakaj vas je pri vaših raziskavah nezakonnosti zanimalo, kdo je sprejel sklep, da se ukine vstopnina na plažo. Upam, da ne zato, ker se vam to zdi negospodarno ravnanje. Pri garažni hiši ohranjate tezo o nesmiselnosti investicije, ker se bo finančno pokrivala z gradnjo stanovanj. Toda kaj je tu slabega? Tisti prostor prenese stanovanjsko gradnjo, ki bo omogočila piranskim družinam neprofiten najem ali nakup, hkrati pa se bo pokrila še skoraj tretjina investicije v garažno hišo. Ali je torej sama garažna hiša nesmiselna? Dvomim, glede na to, da imamo okrog 350 abonentov. Res pa je, da so tudi abonmaji neprofitni, da je prva ura parkiranja brezplačna, da je parkiranje ob pogrebih brezplačno, pa še kaj. Res je torej, da se investicija ne pokriva s tržnimi prihodi, temveč se proračunsko subvencionira. Pa kaj!? Gre za majhen proračunski izdatek glede na koristi, ki jih nudi mestu kot del javne infrastrukture, ki je za staro mesto ključna. Ker sem politolog, pa raje ne bi niti začel komentirati nebulozne teze o nasprotju interesov, ker bi za to potreboval preveč prostora. V vsakem primeru pa mi verjemite, da si srčno želim, da še naprej izhajate, pa tudi, da bom v primeru glasovanja o razpustitvi sveta Krajevne skupnosti zagotovo proti. Portorožani so si vas izvolili in naj vas imajo do konca.

Sebastjan Jeretič

NEVARNI PREHODI ZA PEŠCE

Rad bi opozoril na problematiko vidljivosti pešcev, ki prečkajo cesto na prehodih za pešce od skladišč solin do TPC-ja v Luciji. Parkirna mesta so označena do samega prehoda, kar je v nasprotju s prvo alinejo četrtega odstavka 52. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (UL 51/2005), kjer piše da je na prehodu za pešce in na razdalji manj kot 5 m pred prehodom prepovedano ustavljanje in parkiranje. Ker so avtomobili parkirani do samega prehoda, je pešce težko pravočasno opaziti. Poleg parkiranih avtomobilov pa pogled na pešce zastirajo tudi grmovnice, ki so posajene na zelenem pasu med vozišči. Pred prehodom ne bi smele biti posajeni oleandri in ostale velike grmovnice.

Iztok Peroša, Portorož

Na Oddelku za transfuziologijo izolske bolnišnice je bilo v ponedeljek, 5. decembra, na mednarodni dan prostovoljcev, prešerno ozračje! Popestrili so ga piranski gimnazijci, ki so se skupaj z mentorico, prof. Danijelo Kozlovič, ob številnih drugih občanih odzvali na izredno krvodajalsko akcijo KO RK Piran. Tega dne je kri darovalo skupno kar 91 oseb.

Obstajajo številne oblike prostovoljnega dela, darovanja, kar je, žal, čedalje bolj dobrodošlo tudi v naši družbi. Vsekakor pa je darovanje krvi, torej darovanje samega sebe, najplemenitejše dejanje. V Izoli smo sredi živahnega vrvenja ljudi različnih generacij krvodajalce pobarali, zakaj darujejo kri, kaj jim to pomeni? Njihovi odgovori so kratki, a jedrnati:

»Vedno ko darujem kri, se počutim zelo dobro!« (Ada)

»Žalosten sem bil, ko šest mesecev nisem mogel dati kri!« (Janko Novak)

»Kri dajem že dvajset let. S sodelavko kar prideva in to je lep občutek!« (Olga)

»Glede avstrijskega poziva... nimam besed. Upam, oziroma vem, da pravih krvodajalcev ne bodo pridobili.« (Ana Horvat)

»Moja volja, moja želja – pomagati ljudem!« (Milan Ukmar)

»Sama sem doživela nujno potrebo po tuji pomoči v obliki krvi! Od takrat dalje sem zvesta krvodajalka!« (Olga Kontastabile)

»Zakaj dajem kri? Vedno jo kdo potrebuje, nekoč morebiti tudi jaz!« (Milica)

»Dobila sem povabilo, kar je bila prava spodbuda, da sem se lažje odpravila.« (Ksenija)

»Od vojske dalje (JLA, op.p.) redno dajem kri, 70-krat je že bilo!« (Silvester Opara)

»Mislim, da zdrav človek z energijo, na ta način najlažje naredi zelo koristno in plemenito dejanje za sočloveka.« (Boris Požar)

»Zelo lepa, humana gesta. Vedno pa razmišljam tudi širše, pomagati drugim, drugi pa meni!« (Ivana Sosič)

»Za veseli december – podarim kri! Že dolgo darujem, nekoč sem na ta račun »prešprical« kontrolko...!« (Mladen Lončarič)

»Midva (mož in žena, op.p.) sva vseeno nameravala priti, pa sva prejela tudi vabilo. Darujeva kri, ker je to zelo potrebno.« (Marija in Janez Langeršek)

»Prejela sem vabilo, sem ga bila kar vesela! Vesela, da lahko pomagam. Je pa to tudi družinska tradicija!« (Jasna Štibilj)

»Pridem dvakrat na leto, da pomagam drugim!« (Anja Tuljak)

»Iz navade... redno darujem kri. Vse to je tudi preventiva, pa druženje in zelo dober občutek. Potni stroški so tudi dober občutek, plačila pa ne rabim!« (Roberto)

»Je družinska tradicija, name je to prenesla mama. To je nekaj, kar se ne da kupiti, je preveč dragoceno... Če jaz dam kri, se mi kaj dosti ne pozna, drugemu pa pomeni ogromno.« (Kristina)

»Na tem oddelku je zelo simpatično osebje, rad pridem! Smo pa krvi tudi v naši družini že veliko potrebovali, žal. (Marjan)

»Humano dejanje, ki sem ga povzel po očetu, oče je namreč dolgoletni krvodajalec!« (Mitja Kragelj)

»Začel sem že pred vojsko, ker sem želel služiti v civilni obliki. Potem so me nekoč klicali, ker so kri nujno potrebovali. Nepozaben občutek! Od takrat dalje redno dajem kri.« (Henri Germanis)

»Sočloveku pomagati je vedno bolj redko, truditi se moramo, da bo tega več. Začne se v družini, na šoli, potem to postane potreba.« (Melita Smode)

Ana Jakič, predsednica RK Piran

• **Piranska županja, ki se ji letos izteka že drugi mandat**, je na začetku novega leta urbi et orbi razglasila, da namerava za isto funkcijo ponovno (tretjič!) kandidirati. Kaj si o njenih na novo vzplamtelih ambicijah misli perspektivni strokovnjak za pomorsko pravo, občinski svetnik in, nenazadnje, glasbenik **dr. Patrick Vlačič**, o katerem se je še nedavno javno govorilo, da bo novi županski kandidat stranke piranskih Socialnih demokratov, si lahko samo predstavljamo. S pomočjo svoje vse številčnejše »piarovske« ekipe pa županja, skrbno kot mravljica, gradi svojo pozitivno, že skoraj »pocukrano« javno podobo. Kot na primer v eni od prilog Dnevnika oziroma »Nedeljca«, v Niki z začetka letošnjega leta, kjer si je izborila kar celostranski »intervju« z obilico svojih smehljajočih se slik (brez kakšnih moralnih oklevanj uporabi celo sliko svoje vnukinje!). No, časopisi, ki vse bolj postajajo običajno trgovsko blago, navadna potrošna roba, svoje strani pač prodajajo najboljšemu ponudniku, tudi za prikrito propagando. Po odgovoru na vprašanje, ki je bilo piranski županji zastavljeno v omenjenem časopisnem »pogovoru«, pa bi bilo soditi, da ima županovanja čez glavo! Kot je povedala, naj bi dan najraje začela »z mislijo, da mi danes ne bo treba v službo in da lahko vse skrbi počakajo na jutri. Seveda to skoraj nikoli ni res.« (*Naš nasvet: Nič lažjega – le kandidirati ji ni treba, pa se ji bo želja, en-dva-tri, uresničila!* VIR: *kokakolizacije županje*)

litvi denarja Portorožanu, ki so ga občinski svetniki lani izglasovali v dobri veri, da bo izpolnjen, je naravnost šolski primer! Praksa je (spet) pokazala, da je demokracija samo pravljica za naivne, medtem ko je vsakomur, ki ni »priplaval po župi«, kristalno jasno, kdo in komu deli davkoplačevalska sredstva: »našim« velik kos pogače, »malo manj našim« drobtinice, »vašim« pa najrajši nič! Tako se je županjina birokracija vso lansko leto ukvarjala z iskanjem vseh mogočih izgovorov (npr. da Portorožan »ni izvedel aktivnosti« ob svoji 15-letnici izhajanja), da Portorožanu ne bi izplačala denarja, kakor je bilo dogovorjeno na občinskem svetu. Briga jo, kaj so rekli predstavniki ljudstva! (*Naš komentar: Če bi Portorožan priredil svečano pojedino, na katero bi povabil lokalne »živine«, jih poslikal in potem v vseh pozah objavil na svojih straneh, bi dobil še kakšen tolar več!* VIR: *old boys&girls network*)

• **Portorožan je v lanskem letu svojo petnajsteletnico izhajanja obeležil delavno**, kar pomeni z rednim izhajanjem, brez pompa, nazdravljanja in slikarjenja z lokalnimi veljaki. Ob sprejemanju lanskega občinskega proračuna je član sveta občine Piran iz vrst Zveze za Primorsko, **Andrej Babnik**, predlagal, naj se Portorožanu ob njegovem okroglem jubileju dodeli nekaj denarja. Občinski svet je sklenil, naj se našemu časopisu, ki ga izdaja krajevna skupnost Portorož, za njegovih 15 let dodeli sredstva v višini 500 tisoč tolarjev, za kar se je uredništvo tudi javno zahvalilo. Toda teorija demokracije je eno. drugo je praksa! Kar sklenejo občinski svetniki je pač čista teorija, kar potem naredi birokracija, je neizprosna realnost, ob kateri si demokracija potem polomi zobe. »Uresničevanje« sklepa o dode-

Bolj zares kot za šalo

STRANKA OKOL' SANKA

Sporočilo za javnost št. 1 (SOS 1):

Dragi farani in faranke, sporočamo vam razveseljivo novico, da se je po dolgih pripravah ustanovila (imamo jih premalo) stranka SOS (Stranka okol' sanka*).

Ustanovitelj in prvi začasni predsednik (vsi bodo začasni in z lahkoto odpoklicani brez krivdnih razlogov in odpravnin) je znani zasebni piranski zasebni hotelir, šaljivec, provokator, degustator in multikultivator Rajko, imenovani Rajc. Začasni sedež stranke (vsi bodo začasni) je v znanem piranskem lokalu »Pri Starcu«, je pa tudi več filijal po celi naši lepi fari. Znani turistični delavec Dušan, zidarski mojster Sead in odvetnik Bojan (poskrbel bo za naš statut) so se že prostovoljno javili, da bodo strankarski podmladek.

Članstvo podpira odločitev Vojke in njenih prijateljev (VIP), da neustrašno nadaljujejo delo Andreja in Franka pri izpraznitvi mesta Piran. Optik ven, urar ven, krojač ven, trgovine ven, stanovalci ven, Slovenci ven, dva Italijana ven, en Madžar ven, vsi južnjaki ven, naj kraj ostane čisto vikendaško naselje. Nasprotujemo pa svojemu članu, ki je, revež, pijan zakričal: Vojka ven!

Več o novi stranki predvidoma v prihodnji številki...

* *Zadnja črka ni š, temveč s - po domače*
Za SOS, Rajc

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN

nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski. Na osebni pogovor se lahko prijavite vsak delavnik od 10. do 14. ure. Tel.: 041/ 954-769.

Nega in ultrazvočna terapija obraza

Nega telesa

Ultrazvok in vakum terapija telesa

Elektro stimulacija obraza in telesa

Depilacija

Manikura

Pedikura

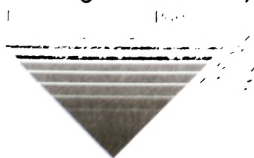
Refleksna masaža

Tui-na masaža

Solarij

Infrardeča savna

Kozmetika Jana Novak s.p.

VI SPRAŠUJETE – PORTOROŽAN ODGOVARJA

Ali že kaj veste, kaj bo letos novega v političnem življenju na Obali?

Novega? Glede na znana imena kandidatov za župane bi se vprašanje moralo glasiti "Kaj bo starega?"...

Smo slišali, da občini ni uspelo prodati nekaterih zemljišč, ker se je zadnji hip izkazalo, da so lastniki druge osebe. Kako to, da uradniki občinskih strokovnih služb ne raziščejo in proučijo situacije, predno se lotijo tako zahtevnih postopkov?

To je zato, ker hodijo samo v službo, ne pa tudi delat.

Precej se piše in govori, češ da Krajevna skupnost Portorož posluje nezakonito, jaz pa od toliko člankov vse manj razumem, kaj občina sploh hoče doseči – tako kadrovske kot politično. Mi lahko razložite?

Lahko. Samo počakajte, da bodo volitve mimo...

Glede na to, da je gradnja igrišča za golf padla v vodo, bi tam lahko postavili kakšen drug objekt, primeren za množično rekreacijo otrok in odraslih. Kaj menite?

Zamisel ni slaba. Ampak kako bi pa potem opravičili gradnjo apartmajev?

Zakaj je v naši državi tako slabo poskrbljeno za socialno varnost?

Ker zanjo skrbijo tisti, ki niso socialno ogroženi.

Ali ima število zaposlenih v občinskih službah kakšen vpliv na kakovost dela teh pisarn?

Seveda! Več ko je zaposlenih, težje je ugotoviti, kdo nič ne dela.

Saj to je za crknit, kako je ta država nenasitna! Več ko delam, manj imam! Zakaj tako?

Kako pa naj bi drugače preživel tisti, ki zmeraj manj delajo in imajo zmeraj več...?

Sem preprost delavec in že v prejšnjem, enostrankarskem sistemu, sem moral skrbno varčevati na vseh koncih. Danes se mi dogaja isto. Čemu torej sprememba gospodarskega in političnega sistema, če pa še vedno slabo živim?

Gre za to, da imaš v našem večstrankarskem sistemu volitve, na katerih lahko sam izbereš, pod katero stranko hočeš slabo živeti.

Srdit spopad med zagovorniki igrišča za golf in njegovimi nasprotniki je dvignil toliko hrupa, da se je zdaj vmešal celo predsednik države. Se vam zdi to potrebno?

Ne glede na to, da je njegovo vmešavanje čisto nepomembno, pa si občani naše občine predsednikovo reakcijo lahko štejem v čast, da nas je možakar sploh slišal; saj je znano, da ima za glas ljudstva zmeraj zamašena ušesa...

Sem čital, da namerava znani podjetnik v lucijskem naselju Residence Park postaviti stavbo nekdanje železniške postaje. Pri tem naj bi uporabil kamnite zidake, katere so shranili v bližini, ko so stavbo razdrli. Ali verjamete, da bo imel na voljo arhitekta, ki bo

znal stavbo spet sestaviti?

Arhitektov mu ne bo manjkalo, pač pa mu bo – če ne bo pohitel – zmanjkalo še tisto malo (slabo čuvanih!) zidakov, katerih se niso odnesli zbiralci spominkov...

Kolikor vem, je izvajalec del za dopolnitev piranske čistilne naprave že določen, dela pa še niso stekla, ker smejo po naših zakonih drugi natečajniki preverjati izbiro naročnikove komisije. Zakaj mora pri nas zmeraj nekaj zaustaviti stvari, ki so tik pred tem, da bi lahko gladko stekle?

Ker je pri nas bistvo demokracije v tem, da sme peščica sitnežev iskati dlake v jajcu, medtem ko druga, dosti številnejša skupina, zaradi tega trpi stisko.

Belokriška cesta nima sreče: najprej so jo razkopali zaradi 20-kilovoltnega kabla, kasneje jo bodo morali spet odpreti zaradi cestne razsvetljave, in kot bodo tekle druge gradnje na Arzah, tako jo bodo še naprej veselo razkopavali in zakopavali. Ali ni nobene pametne tehnične rešitve?

Seveda je: zadruga...

Ali se že kaj ve, kako se politične stranke v občini pripravljajo na boj za zmago na jesenskih volitvah?

Ne ve se. A če se smemo zgledovati po dogodkih iz prejšnjih let, potem se bodo tudi letos v merjenju moči posluževale vseh obstoječih in znanih, predvsem pa istih metod – ne glede na ime in barvo stranke...

Sonja Požar

REVEŽI

Biblia pauperum, sveto pismo revežev, je slikanica za nepismene. Mojstri so podobe prerisovali na cerkvene stene, da so se preprosti ljudje iz njih učili, kaj piše v svetem pismu. To je bilo namreč v latinčini, duhovniki so bili prepričani, da je sveto pismo preveč vzvišeno berilo, da bi ga smel brati kar vsakdo. A Martin Luter jih je odkril: Skrivate ga, ker ga maličite!

Podobno dušebrižniško so razmišljali naši politiki ob Marxovem Kapitalu. Prezahteven je za vas, tovariši delavci, berite raje razmišljanja o leninizmu, ki jih je napisal tovariš Stalin, pa razne razlage v smislu »kaj je mislil povedati Marx«. Portoroška krajevna skupnost je prosila Občino Piran, če ji odstopi izvod Analize zdravstvenega stanja prebivalcev občine Piran, sestavljene že leta 2003. Občina je prošnjo zavrnila – »razkritje bi lahko povzročilo napačno razumevanje njegove vsebine«. Sedaj čakamo, da izda Občina slikanico ali pa napiše, kaj je mislil povedati avtor analize.

ODDAJAMO POSLOVNE PROSTORE!

V mansardi stavbe Krajevne skupnosti Portorož, Obala 16, v središču kraja, oddamo poslovni prostor, uporabne površine 23 m²,

S 1. februarjem 2006 pa oddamo še poslovni prostor, uporabne površine 31 m². Za informacije obiščite tajništvo KS Portorož ali pokličite po telefonu: 05/674-09-47.

NAGRADNA KRIŽANKA

	REKLAMNO OBVESTILO V TISKU	HIDRO-ELEKTRARNA NA SOCI	ZAKURIMO GA NA PREDVEČER PRAZNIKA		V NJEM IZ ŽITA NASTANE MOKA SLIKA LEPLJENKA PESNIK ŽUPANČIČ	SLOVENI-GRAŠKO SMUČIŠČE SMUČAR MILLER	OČE V DRUŽINSKEM OKOLJU		IZREBANI NAGRAJENCI KRIŽANKE ŠT. 4: -Špela Kovačič Rožaj, Portorož -Franciška Prodan, Piran -Anita Valič, Portorož -Rozi Ražem, Piran -Sonja Klun, Portorož				
	PRIMERNO MESTO ZA OPORO PLEZALCA		GL. MESTO MAROKA	PESNIK GRUDEN						MANJŠA TRGOVINA	BARVITOST	RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ	
	BESEDNA VRSTA, KI SE SPREGA									PODZEMNA ŽIVAL	DEL KOLESA, KI SE NE VRTI		IZREBANI BODO O NAGRADI PISNO OBVEŠČENI!
	VAS NAD DOLJINAMA ROKAVE IN DRAGONJE												
IGRALKA GARDNER			KRALJEVINA NA BLIŽNJEM VZHODU										
DEL IGRE PRI TENISU ALI ODBOJKI, NIZ			BAHAČ, HVALEŽ			LJUDSKA PRITR-DILNICA							

Rešitev križanke št. Nagradni razpis št. 4: Nagradni razpis št. 4 (vodoravno): obala, kubus, Spomin, Leone, na lansko, Liz, zelenjavarica, podvig, KD, makadam, islam, ambra, skalovje, let, maki, ravnalec, orač, hmelj, tu

Ime in priimek
 Ulica
 Kraj
 Davčna številka:

MALI OGLASI

• **Piante di frutta**, palme, due tini di plastica, una stufa a cherosene, olio d'oliva, aceto e grappa di cachi e terra in vendita. Telefonare: 05/672-22-98.

• **Oddam garažni boks** v TPC Lucija. Pokličite: 031/544-425.

• Praktičen moški srednjih let **skrbi za hišo** ali stanovanje, opravlja vsa hišna opravila, ureja vrt in okolico, nudi družabništvo starejši osebi, v zameno za prostor z možnostjo kuhanja. Pokličite: 041/817-389.

• **Nudim varstvo otrok**, tudi v popoldanskem času. Informacije: 041/914-823.

• **Prodajam telefon** – faks – kopirni stroj znamke Brother, star 3 leta. Informacije: tel. 05/674-65-15.

ZA LJUBITELJE PETJA

Vokalna skupina Portorož, ki deluje v okviru ZKD Karol Pahor Piran, vabi k sodelovanju nove člane. Ljubitelji petja informacije dobite vsak ponedeljek ob 19. uri v prostorih Osnovne šole Lucija, kjer ima skupina vaje. Pokličete lahko tudi na ZKD K. Pahor, tel. 673-45-73.

SKUPNA LITERARNA AKCIJA KNJIGARNE LIBRIS IN PORTOROŽANA

Pravilen odgovor na prejšnje nagradno vprašanje je: **TONE PAVČEK**. Nagrado, knjigo Toneta Pavčka **PESMI** (miniaturna izdaja), dobi **ELIZABETA RUPNIK**, Ukmarjeva 18, 6320 Portorož-Lucija. Čestitamo!

Seveda imamo, dragi bralci, za vas že nov literarni oreh:

Avtorica iz Marezig pri Kopru piše pesmi in prozo za otroke in odrasle, tudi v domačem narečju, in nam odkriva ljudsko izročilo Slovenske Istre. Doslej je izšlo že dvanajst njenih knjig. Pred dnevi je pri založbi Libris izšla njena nova knjiga ISTRSKE ŠTORJICE, ki nam prinaša 150 novih prigod iz vsakdanjega življenja Istranov, in je nadaljevanje njene prve knjige istrskih prigod Tega živega vse toka.

Pravilen odgovor, ime in priimek avtorice, napišite na dopisnico in jo do srede, 15. februarja pošljite na naslov: Knjigarna Libris, Trg bratstva 9, 6330, Piran. Javno zrebanje bo v ponedeljek, 20. februarja ob 16. uri v knjigarni Libris. Izid zrebanja bo objavljen v naslednji številki Portorožana. Izžrebanec bo o nagradi obveščen. Srečno!

Poglejte čez plot.

Bodite del uspeha evropskih podjetij z novim vzajemnim skladom NLB Skladi - Sklad evropskih delnic.

Ko iščete dober finančni nasvet, se ne omejujte le na domače dvorišče. Ozrite se širše in poiščite najuspešnejše doma in v tujini. Varčevanje v vzajemnem skladu NLB Skladi - Sklad evropskih delnic je odlična priložnost, saj ponuja vlaganje v delnice evropskih družb in hkrati dobro razpršeno naložbo v delnice izdajateljev iz držav EU-15⁽¹⁾, držav Srednje Evrope⁽²⁾, Švice in Norveške. Evropska naložba za evropske donose.

(1) Švedska, Finska, Velika Britanija, Irsko, Danska, Nemčija, Nizozemska, Belgija, Luksemburg, Francija, Avstrija, Italija, Španija, Portugalska, Grčija

(2) Češka, Madžarska, Poljska, Slovenija, Slovaška

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Vzajemni sklad NLB Skladi - Sklad evropskih delnic, za katerega opravlja na podlagi pooblastila Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, storitve trženja in prodaje investicijskih kuponov vzajemnih skladov, upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Podrobnejši podatki in informacije o vzajemnem skladu so vsebovani v prospektu vzajemnega sklada z vključenimi pravili upravljanja in v izvlečku prospekta. Pred pristopom vlagatelja k pravilom upravljanja vzajemnega sklada morata družba NLB Skladi oziroma Nova Ljubljanska banka vlagatelju brezplačno izročiti izvleček prospekta vzajemnega sklada, na njegovo zahtevo pa morata vlagatelju brezplačno izročiti tudi prospekt z vključenimi pravili upravljanja, zadnje objavljeno revidirano letno in polletno poročilo vzajemnega sklada. Izvleček prospekta vzajemnega sklada, prospekt z vključenimi pravili upravljanja, zadnje objavljeno revidirano letno in polletno poročilo vzajemnega sklada ter druga gradiva, podatki in informacije o vzajemnem skladu so vlagateljem dostopni na sedežu družbe NLB Skladi na Čopovi ulici 3 v Ljubljani vsak delovni dan med 10. in 12. uro, na pooblaščenih vpisnih mestih Nove Ljubljanske banke med njihovim delovnim časom ter na spletni strani www.nlbkladi.si.

Vzajemni sklad ni bančni produkt in ne prinaša zaimenjene ali garantirane donosnosti. Naložbe v vzajemni sklad tudi niso vključene v sistem zaimenjenih vlog, ki velja za vloge fizičnih oseb in malih pravnih oseb na transakcijskih računih, hranilnih vlogah, denarnih depozitih in blagajniških zapisih oziroma potrdilih o depozitu, ki se glasijo na ime, zbranih pri bankah in hranilnicah. Zaradi neugodnih gibanj tečajev vrednostnih papirjev in valut obstaja možnost, da vlagatelj med varčevanjem ne dobi povrnjenih vseh sredstev, ki jih je vložil v investicijske kupone vzajemnega sklada.

NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Čopova ulica 3, Ljubljana